ԺԳ· ՏԱՐԻ 3632 (Ն. Տ.) 4 ԱՊՐԻԼ, 1896 23 ՄԱՐՏ 1896 20 ՇԷՎՎԱԼ 1313 ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible]	....	150
» » Վեցամսեայ » »	....	75
» » Եռամսեայ » »	....	40
Օտար երկիրներու Տարեկան ֆրանք	....	56
» » Վեցամսեայ »	....	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի		3
Գաւառաց բաժանորդի ծախքը [illegible] Ղրուշ		50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի դարձուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան ազդագրական [illegible] ազդուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche,

Յառաջիկայ Երկուշաբթի և Երեքշաբթի Արեւելք չի հրատարակուիր Զատկական տօնին պատճառաւ։

ՀԵՌԱՒՈՐ ԱՐՁԱԳԱՆԳ ՄԸ

Հաճելի անակնկալ մը եղաւ, — այն միջոցին երբ արհեստական կրթութեան, խանութպանութեան ու պզտիկ առեւտուրներուն ի նպաստ այնքան բան կը գրուի այստեղ, — Բարիլոսոյ Հրաւանդան բնակող հայու մը նամակը որ իր ձայնը կուգայ միացնելու այդ յորդորականներուն։ Ջենդերեց մը ու ձեռնհաս մը ըլլալ կերեւի Եսփը որ հազիւ երկու հարիւր տողի մէջ այնքան լաւ կերպով պատկերացուցած է ամենէն խոնարհ արհեստներուն իսկ ընձայած առաւելութիւններն ու «վաճառական գրագիր» ըլլալու խենթին պատճառած յուսախաբութիւնները մեր երիտասարդներուն։ Այս տեսը ուրիշ ազգերու մէջ ալ կայ, կըսէ, որոնք սկսած են սթափիլ. ու կը յիշէ դատարկապորտ գրագիրներու բազմութիւնը բրիտանական ոստանին մէջ, աշխարհի ամեն մասերուն հետ առեւտրական ընդարձակ յարաբերութիւններ ունենալով հանդերձ։ Այս գրական օրինակները թերեւս աւելի նպաստեն մեր ծնողքներուն գաղափարը ուղղելու քան ամենէն տրամաբան գրուածքը։ Վերջին տասը քսան տարիներուն մէջ, պէտք է խոստովանիլ, արդէն իսկ բարեփոխում մը սկսած է նշմարուիլ այս տեսակէտով, և այսօր շատ աւելի է այն դպրոցականներուն թիւը որոնք ազատական արուեստի մը պատրաստուելու ձգտում և գիրութիւն երբ չունին, գոնէ արհեստի մը, ձեռնարկեստ գործի մը կը յարին, նախնական կրթութիւն ստանալէ անմիջապէս ետք թողլով վարժարանը ու իրենց ընտրած ճիւղին աշկերտութեան մտնելով։ Այս հակումը առաջ եկաւ գրագրութեան յարգանքէն կրած տխուր փորձերէն. մէկ կողմէ, առեւտրական կամ սեղանաւորական հաստատութիւնը, հանրային կամ անհատական, իրենց երեւակայած կերպով չէր քաղեր զիրենք. շատ աշխատիլ ու քիչ վարձատրուիլ. վերջը չէր գար այս համբերութեան. միւս կողմէ, այն տուններուն մէջ որոնց պետերը գիտեն գնահատել կարողն ու արժանաւորը, իրենք չէին կրնար կատարել իրենցմէ պահանջուած աշխատութիւնը, ձեռի կրթութիւն առած ըլլալով, անկարող կրկնատումար մը բռնելու կամ անսխալ թղթակցութիւն մը շարադրելու։ Թերութիւնը փոխադարձ էր, ինչպէս կը տեսնէք, ու գրագրութեան մասնագիտութիւնը իր հմայքը կորսնցուց տակաւ առ տակաւ։ Այսօր տասը շրջանաւարտէն հազիւ մէկ կամ երկուքը կ'ըձայ այդ ասպարէզին։

Արհեստական կրթութեան ի նպաստ խօսիլը և գրելը չի նշանակեր՝ գեղարուեստի, գրականութեան, բժշկութեան, իրաւաբանութեան հակում ունեցողներուն եռանդը ջլատել. կարողները, մտաւորապէս և նիւթապէս, թող շարունակեն պատրաստուիլ այն փայլուն ասպարէզներուն։ Խնդիրը այդ տղաքներուն վրայ է որոնք այդչափ առաջ չեն կրնար երթալ, բայց միեւնոյն ատեն երկաթագործութիւնը, հիւսնութիւնը, ատաղձագործութիւնը կամ ասոնց պէս պարզ արհեստներ շատ անհրաժեշտ գտնելով մէջէն ճամբան ընտրած ըլլալ կը կարծեն «վաճառական գրագրութեան» հետամտելով։ «Արդեօք կարելի չէ՞ որ վարժարանաց խնամակալութիւնք առաջքն առնուն այս կործանարար գրութեան, կը գրէ Քէբ-Թաունի մեր թղթակիցը, եւ ուսանողին գլխուն մէջ մտցունեն թէ գրագրութենէ զատ արհեստներ ալ կան որք իր ստացած մտաւոր զարգացմանը շնորհիւ կրնան մշակուիլ և բարձրանալ։» Իրաւ է թէ ամեն միջավայրի տրուած չէ՞ որմնադիրի մը, հիւսնի մը կամ ատաղձագործի մը օրական մէկուկէս ոսկի վարձ յատկացունել, ինչպէս կը պատահի եղեր Հարաւ-Ափրիկեան անգլիական այդ գաղութին մէջ. ուրիշ տեղերու համար առաւելական պիտի երեւնար այդ գումարը. բայց ընդհանուր կերպով սա անհերքելի է թէ արհեստաւոր մը, բանւոր մը, որքան ալ համեստ վճարում ստանան, միշտ կրնան իրենց և իրենց ընտանիքին հացը ճարել, նոյն իսկ տեղէ տեղ փոխադրուելով, քանի որ արհեստը զոր մեր հայրերը «ոսկի պլիլէզի» կը կոչէին, ազգութեան և տեղի կապուած չէ։

Շարժառիթը զոր ունեցեր է Եսփը կարգ մը օգտակար խորհրդածութիւններ ներկայելու իր հեռաւոր ազգակիցներուն ուշադրութեան, 1895ի աշնան Արեւելքի մէջ փոխանակուած կարծիքներն եղած են ի մասին Ազգ. Հիւանդանոցի Որբանոցին Արհեստանոցի վերածուելուն։ Վեց եօթը ամիսներ անցան այդ թուականէն ի վեր, ու տակաւին չիմացանք որ այս գաղափարին գոնէ համեստ ձեւի մը տակ գործադրութեանը ձեռնարկուած ըլլար։ Առիթը յարմար է այս պարագան յիշեցունելու որոնց որ պէտք է։ Ի՞նչ բանի ծառայեցին այն բոլոր գրուածները, ներկայացուած առաջարկները, մասնագիտական կարծիքները, եթէ Որբանոցը պիտի մնար թշուառ տղաքներու պատսպարման յատկացուած անխելանոց մը միայն։

Տ.

ԶԱՏԻԿԸ

Քրիստոս իր գիրագոյն լուսափայլումին մէջ է։ Աւագ Ուրբաթի քանդգործութիւնը, որ մարդկութեան փրկագործութիւնը եղաւ, վերջին էր Քրիստոսի մեր աշխարհի կեանքին։ Գողգոթայի կեանքը կնիքը չէր սակայն Անոր գործերուն։ Շարունակութիւն մը կար անդին, հեռուն, բարձր, ու՛ր հոգիկան յոյսը կ'կանգնի եւ որուն կ'ձկտի մարդու հոգին, — Զատիկը հոգեկան տօն մ'է, յոյսի տօնն է։ Քրիստոս միշտ խօսեցաւ, մանաւանդ իր վերջին վարկեաններուն, ա՛յն կեանքի մասին, Յոյս—կեանքի մասին, զոր ինքը շատ լաւ կը ճանչէր։ Նա՛ իր հետեւողներուն մտածումը երկրաքարշութենէ վեր բռնելու համար ինքզինքը ցուցած էր իբր յոյս, իբր կեանք, իբր Յարութիւն (Յով. ԺԱ. 25)։

Հարկ չկայ տափակ մտքերով և պնոնց ծթուած սատանութեամբ մթնոլորտային խաւերու մէջ փնտռել այ՛ն կեանքը, որ Քրիստոսով իրականացած է։ Քրիստոս կյտամբից այ՛ն գաղափարը, որով հրեայք կարծէին թէ մարդ երկրի նոյն կեանքը պիտի վարէր ի Յարութեան։ (Մտթ. ԻԲ.—Մրկ. ԺԲ.—Ղուկ. Ի)։ Յարութիւնը հոգիի կեանքն է և կարելի չէ՝ հոգեկան նորոգումի համար տարբեր կեանք մ'ունենալ։ Հաւատացեալի կեանքին մէջ մի վարկեանը ատով լարուած է. և կարծես երբ Զատիկը կուգայ ամեն տարի, «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց» աւետիսը, թեթեւութիւն մը կը բերէ ծանրացած և մաշած ճակատներու։ Համբոյր է համակ Զատկին աւետիսը և հաւատացեալներն իրարու ընդգրկել կուտայ խորհրդաւոր ողջագուրումով մը։—Որքա՜ն վշտեր կ'սփոփուի Զատիկով, որքա՜ն դառնութիւններ կ'անուշին նորոգութեամբ։ Անսահման մեծութիւն մը կայ Քրիստոսի գործերուն և անուան մէջ։ Անձամբ ցուցուց Նա թէ ի՛նչպէս կարելի էր օգնել թշուառին, կյտագնել անօթին, եղբայրացնել անհաշտը։ Դեռ կ'գործէ, կ'ազդէ Նա այն բարձրութիւնէն, որուն կ'ձկտինք բարոյական ույժի ազդակներով։ Այս մտածութիւնները ո՛րչափ բնական են քրիստոնէին համար Քրիստոսի մեծագործութեան օրերուն։

Տիեզերական պատմութեան մէջ մեծ գերեզմաններ կան, որք անդին չունին. անոնց մեծութիւնը, յիշատակը տապանաքարէն անդին չանցնիր։ Քրիստոսի գերեզմանը տապանաքար չունի. Անոր անօթին և անոտին վրայ հրեշտակներ կան աւետաւոր։ Քրիստոնէութեան մեծութիւնը չի փոխեր գերեզմանում, անոր փոխանը նորոգումն է անդրագերեզմանում. նորոգում մը Կարմիր-Հաւկիթով խորհրդանշուած։

Ահա՛ Զատիկը։

ԲԱԿ

ԳԱՆՁԱՆԱԿԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Այն օրը որ Թաղային Նիւթական մատակարարութիւններուն մէջ գործուած զեղծումները վերնան միանգամ ընդ միշտ, այն օրը որ անմիջական ու արագ ծանուցումի մը շնորհիւ կարելի ըլլայ այդ մատակարարութիւններուն հաշիւը ստուգել և վաւերացնել, այն օրը խոշո՜ր, շատ խոշոր բեռ մը պիտի վերնայ թէ լրագրութեան վրայէն որ ինքզինքը պարտաւոր կը զգայ միշտ անոնցմով զբաղելու, և թէ հասարակութեան կուրծքին վրայէն որ խղճի խայթեր կունենայ ու կասկածներով իր միտքը կը չարչարուի։

Այն օրը թերեւս շատ հեռու ըլլայ տակաւին մեզ, բայց և այնպէս արդի վիճակէն առաջ եկած իրողութիւնները անկողմնակալ ոգւով և ոեւէ թշնամական կամ նախատական հանգամանքներէ զերծ երեւան հանելու են, գոնէ քիչ քիչ բաղձացուած արդիւնքը ձեռք բերելու համար։

Այս հայեցակէտէն ճամբայ ելլալով, և նկատելով որ հանրային շահերուն ջատագովութեան համար շրջահայեցութեամբ և հրապարակով ըսուած բաները ամենևին բնութիւն չունին անձնականութիւններ վիրաւորելու, վասնզի հանրութեան շահը տարակոյս չիկայ որ անհամեմատ վեր է անհատական զանազան նկատումներէ, կը փութամ պարզել հետեւեալ եղելութիւնները, զորս անշուշտ իբրեւ պարզ իրողութիւններ կարձանագրեմ, անոնց ստուգութիւնը թողլով ազգ. պաշտօնական մարմիններուն, եթէ անոնք բարեհաճին ուշադրութեան ակնարկ մը նետել անոնց վրայ։

* * *

Հասգիւղի եկեղեցին բարտղէկը անցեալ օր ծանուցում մը ըրաւ եկեղեցւոյն մէջ հաւաքուած բարեպաշտ ժողովրդեան, որ ապշութեամբ մտիկ ըրաւ։

Քահանաներուն գանձանակը ժամուն մէջէն գողցուեր է, ու մէյ մըն ալ ետ չէ դարձուեր։ Ուստի յորդոր կըլլար ներկայ հաւատացեալներուն որ ետ բերուի այդ գանձանակը, որուն մէջ արդէն շատ չնչին գումար մը կայ եղեր։

Աւելորդ է ըսել որ, — և արդէն հաւատալն ալ միամտութիւն է, — գողցողը՝ այս հրապարակային յորդորին վրայ ետ չդարձուց գանձանակը, որուն յափշտակողը անմիջապէս առանց բոպէ մը կորսնցնելու կարգեր են տէրպապաները։

Այս գողութիւնը, որ եկեղեցին բեմէն կը յայտարարուէր, քիչ մը բացատրութեան կարօտ է։

Ո՞վ կըլլայ գողցողը. եկեղեցին աղօթելու եկո՞ղը. — ո՛չ. որովհետեւ ցորեկ ատեն, լուս աչքի, ժամ մտնող մը որքան ալ անգամ ամբարիշտ մէկը ըլլայ, չի համարձակիր խոշոր տուփը վերցունել զրուած տեղէն և քղանցքին տակ պահելով առնել քալել. առաջին քայլին իսկ օձիքը ձեռք պիտի տար։ Գիշերա՞նց մէկը օդին մէջէն սաւառնելով շունիշը առած էր այդ գանձանակին վրայ. դարձեալ ո՛չ. որովհետեւ տէրհայրերը անհամբեր մարդիկ են ու բնաւ չեն սիրեր մութ տեղ սպասել թողուլ, մանաւանդ պաղ եկեղեցին մէջ. մնաց որ եկեղեցին դռները ամբափակ են գիշերը։

Ո՞վ է ուրեմն այդ խորհրդաւոր անհետացողը. ո՛չ մէկը փնտռելու է տէրտէրներուն գանձանակը. եկեղեցէն դո՞ւրս թէ ներս ինչպէս տեսանք, դուրսէն անհնար էր ոեւէ փորձ. ուրեմն կը մնայ ներսը։ Քանի որ ներսէն էր, ի՛նչ հարկ դուրսէն եկողներուն վրայ հրապարակով ծանուցանել պարագայ մը որ ապուշութիւն և սրտի ցաւ պատճառելէ ուրիշ արդիւնք չունէնար։

Եզրակացութիւն. — Հասգիւղի եկեղեցին քահանաներուն գանձանակը գողցողը նոյն իսկ եկեղեցին շրջափակին մէջն է, Թաղական խորհուրդին կը մնայ խուզարկութիւն կատարել և յանցաւորը բռնել։

* * *

Ուրիշ։

Ներքին նոր կարգադրութիւններու բերմամբ, յիշեալ Թաղին եկեղեցականաց մարմինը վերակազմուեցաւ, իր պարկեշտ վարքովը և անշահախնդիր ոգւովը ծանօթ անձի մը ատենապետութեան տակ։

Ի՛նչ կուզէք որ ըլլայ այս վերակազմութեան արդիւնքը։ Հետաքրքրական է։

Յիշեալ անձը, որ կերեւայ թէ խորունկ հաշուագէտ է, մտածեր զտեր է որ գաւիթին երկու կողմի փոքր պատկերներուն առջեւ վառուած մոմին ու եղին հասոյթը ակնկալուածէն քիչ է։ Ուստի մօտէն կը հսկէ հոն կեցող և դրամ հաւաքող ժամկոչին վրայ. և արդարեւ հոն զետեղուած գանձանակին տակի խորշին մէջ փոքր տուփ մը կը գտնէ մանրուք դրամով լեցուն. կը հարցունէ ժամկոչին թէ ի՛նչ դրամ է այդ. ժամկոչը կը դեղնի, կը կմկմայ, ու չի կրնար պատասխանել։ Այդ կասկածելի տուփը Թաղական խորհուրդին կը ներկայացուի. քննութիւն տեղի կունենայ, ու իրողութիւնը կը պարզուի։ Այդ փոքր տուփին մէջ գտնուած դրամը բռնաբարուած դրամ է եղեր, ու փոխանակ եկեղեցին պէտքերուն ծառայելու ուղղակի, անձնական ծախքերու կը յատկացուի եղեր։

Այս ցաւալի յայտնութիւնը ըլլալէն ետք, բնականաբար Թաղական խորհուրդը պիտի փութար այդ ժամկոչը ճամբել։

Խնդրին փափկութիւնը հոս կը սկսի։

Ժամկոչը սպառնացեր է որ եթէ զինք ճամբեն, ինք պիտի ստիպուի ուրիշ բաներ երեւան հանել։ Ահա՛ այս շատ իմաստալից սպառնալիքին վրայ է որ այդ մարդ դեռ կը պահուի իր պաշտօնին վրայ, որ իրեն վստահուած էր և զոր չարաչար գործածեր էր։

Հասգիւղի Թաղական խորհուրդը պէտք եղած փափկութիւնը ցուցունելու էր այս գործին մէջ և ժամ առաջ ջրելու էր այն կասկածները որոնք իրաւամբ կը ապրին Թաղեցիներուն մտքին մէջ։ Ասոնց և ոչ մէկը ըրաւ։ Այդ ժամկոչը ի՛նչպէս կը համարձակի սպառնալիք ընել այն մարմնին դէմ որուն ինք կախում ունի և որ ստանձնած է եկեղեցին գործերուն մատակարարութիւնը։

Ինչո՞ւ հոգ չի տարուիր անոր ասոր տասնոցներովը ձեւացած ու Աստուծոյ տաճարին նուիրուած դրամը ուրիշին ջուրին չխարճուելու։ Մեղք չէ՞ հաւատացեալ ժողովրդեան որ միշտ սիրայօժար կուտայ, և սակայն իր տուածը բղձացուած վսեմ ու կրօնական նպատակին չհասնիր։

Ի՞նչ կազմակերպութիւն է այս որ գանձանակ կը գողցուի, եկեղեցին դրամը կը չորթուի, և ոչ ոք կը բողոքէ, ոչ ոք հոգ կընէ դարման մը տանելու։

Եթէ այս պատմուած ցաւալի իրողութիւնները ճիշդ են, պէտք չէ՞ քննութիւն մը կատարել պաշտօնապէս և արդիւնքը ծանուցանել հասարակութեան՝ հանդարտեցնելու համար գայթակղեալ միտքերը։

Իսկ եթէ ճիշդ չեն, մամուլի միջոցաւ միշտ կարելի է հերքում հրատարակել։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՆՏՐՄԱՅԷՆ

Ա.

Զորս հինգ ամիս է հոս բնակիլս. Աշուն, ձմեռ և հիմա ականջէս գարնան կը սպասենք։ Արեւը բոլորովին չէ զրկած զմեզ և բաւական առիթ ունեցանք հրճուելու։

Կեանքիս էն ցաւագին տպաւորութիւնը սակայն հոս կրեցի։ Առաջին օրը, երբ գիւղի սրճարանին մէկ անկիւնը մինակուկ նստած էի։

—Պա՛յվելի, խաշվէ մը բեր։

Ամեն կողմէն, փտտած շրթունքներ, վերի բառերը արհամարհոտ շեշտով մը կ'ուղղէին ծերուկ, վաթսունըհինգը անցուցած մարդուկի մը, — Պայվելիին։

Սրճարանին սպասաւորն էր։ Կանչելի քովս և եկաւ տխուր շեշտով մը պատմել իր կեանքը, մին անոնցմէն որոնք կը լացունեն ունկնդիրը։

Երսունըհինգ տարուան գործունեայ ուսուցիչ մ'է եղեր — Յակոբ Զամինեան — (հիմա՝ որ մեռած է՝ կրնամ իր անունը տալ) որուն պաշտօնավարած տեղերը փայլուն անուններ ունին. Բերա, գերեզմանատունը — ու ետքը սրճարանի մը անկիւնը՝ մոռացումին, որ ընկերն է տարաբաղդներուն։

«Պայվելի, խաշվէ մը բեր», այս սուր ձայնը ընդհատեց իր խօսքերը, և ինք գլխիկոր գնաց սիկառի անգայտ ծուխերուն մէջէն՝ ճարճատուն կրակի մը առջեւ եփելու սուրճը, և անդին դառնալով, սրբելու կաթիլ մը արցունք, զոր թարթիչքը չէին կրնար ծածկել։

Ու հատ մը չէ ասիկա, շատեր կան որ կը ալքտան փողոցները, հիներէն, կամ անգործ մնացած, ու շատեր որ անօթի կը մեռնին։

Ունինք Հիւանդանոց մը ուր ինկածները կը սփոփուին, պանդուխտները, որբերը, յիմարները, և չունինք հաստատութիւն մը որ օգնէ այդ դասակարգի ըմբռնողներուն, որոնց կեանքին մութ կողմը իրենք գիտեն միայն։

Բ.

Լիվատիան կերթանք շատ անգամ։ Մարմարան փռուած է առջեւդ, հորիզոնը կտրտուած ճերմակ, ձիւնապատ լեռներով, որոնց մէկին մէջէն անհուն լեզու մը կ'երկննայ։

Հեռուն գիւղակներ կ'երեւին, որոնք վերջալոյսին՝ կապոյտ, թեթեւ ծուխով մը կը շրջապատուին։ Գառները սկսեր են մայել, իրենց միամիտ, անոյշ ձայնը խառնելով գեղջուկ միամիտ կեանքերու։ Լեռներու վրայ են, և Մարմարան՝ հեռու անոնցմէ։ Գեղջուկներու այդ տուներուն մէջ՝ կը մտածեմ շատ անգամ, թէ երջանկութիւնը հոն է, ուր կը հաւատան ու կը սիրեն, կեանքի ծփուն և փրփրացայտ ալիքներէն վեր։

Հոն շատ անգամ կը հանդիպիս կապուտաչուի ու կարմիր մազերով պառաւի մը, որ քանի մը բառեր կը թոթովէ հովին դէմ, որոնք առանց լսուելու կը կորսուին։ Ատեն մը կը փոխնայի իրմէ, հիմա կը գթամ իր վրայ։ Նահատակ մ'է եղեր։ Մտիկ ըրէք։

Այդ տարաբաղդ հայուհին զաւակ մը ունի՝ որ որբ կը մնայ հօրմէն. կը համոզեն զինքը, որ տղան «սուսումեական» ընելու համար վանք ղրկէ։

Միամիտ կինը կը համոզուի։ Տղուն մեկնումէն քանի մը տարի վերջ մայրը կը կարօտնայ զաւակը, և իր աղքատիկ վիճակով յանձնառու կըլլայ ճամբորդել մինչեւ վանքը, մուրալով կամ հետիոտն։ Վանքը հասնելուն՝ կիմանայ թէ զաւակը վարդապետ պիտի ձեռնադրուի։ Կուզէ զայն մէկ մը տեսնել։ Սակայն Հայր Սուրբերը վախնալով որ մի՛ գուցէ մայրը տեսնելը տղուն յիշեցունէ երանութեան աշխարհը՝ կ'արգիլեն այդ տեսակցութիւնը։ Մայրը կը հիւանդանայ, և վերջապէս կը զիջանին միայն 15 րոպէ իրարու քով քովի բերել մայրն ու որդին, ան ալ ուրիշի մը ներկայութեանը, ու վերջինը կըլլայ այդ փարումը։

Չեմ գիտեր թէ կապրի՞ զաւակը, բայց սա գիտեմ թէ անհոգ կրնայ ապրիլ, որովհետեւ մայրը ալ չի ճանչնար զինքը։ Ան հովին և ալիքներուն հետ կը խօսի հիմա։

Լսեցի ու հաւատալս չէր գար տակաւին։ Սիրոյ քարոզիչները չեն կրնար ատողներ ըլլալ։ Սակայն տրամաբանութեան հետ զուգընթաց է իրողութիւնը, թէ վանքերը փտտած սերունդ մը կը պատրաստեն հիմա, կամ այսօր հիւանդ ու վաղը փտտած։ Դէպքը ինքնին ճարտասան է։

Գ.

Հիմա կը կարդամ Արեւելքի «Կայծը», «Սկոնակ և բանաստեղծութիւն» վերնագրով։

Իրաւունք ունի անծանօթ բարեկամս։ Բանաստեղծ չունինք հիներուն մէջ (ինք շատ ներող ըլլալ կը թուի Նորերուն նկատմամբ)։ Սակայն պատասխանս նոյնն է։ Ասոնք շրջաններ են, բնական օրէնքի արդիւնք։ Սկոնակները պարզ սկսողներ են։ Սակայն պէտք են անոնք, ներշնչելու համար ապագայ մեծ զգայուններ։

Յուսահատ չըլլանք նոր գրիչներուն նկատմամբ, ու գրասեղանի վրայէն առանց մտածելու չի վճռենք բանաստեղծութեան մահը։ Ծաղիկները՝ արշալոյսին կ'երեւին։ Ու մեր բանաստեղծութիւնը օրինակէլէ տարբեր սեւ չունի տակաւին։ Չի կրնար ունենալ։

Պանտրմա

Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

=)(30)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

Այս ուտելիք բառը բոլոր այդ մանկային դէմքերուն վրայ բերաւ երանութեան անանկ արտայայտութիւն մը որ այս բառին ճիշդ ձեւակերպութիւնը անմիջապէս պիտի ըսէին, եթէ իրենց հարցուէր։ Ա՛յնքան գէշ կերպով կը սնուցուէին։ Ճէք, նուազ սովալլուկ, միտքը բերաւ առջի օրուան խօսակցութիւնը որ, քունի միջոցին լսած ըլլալով, երազի մը պէս կուգար իրեն։

Դ. Մորոնվալ հեռացաւ ու քանի մը վայրկեանէն դարձաւ եկաւ.

— Է՛յ, ո՞ւր է Մատուն։

— Չեկաւ... Չեմ հասկնար, ըսաւ փոքր կինը ինքն ալ քիչ մը մտահոգ։

Ժամը տասը, ժամը տասնըմէկ, Մատու չեկայ։ Դասը երկար ատենէ ի վեր լմնցած էր։ Այն ժամն էր ուր սովորաբար ներքնայարկի այնքան նեղ ու այնքան ողորմելի խոհանոցէն կը բարձրանային տաք բուրումներ որոնք կը գրգռէին դպրոցականներուն վայրագ ախորժակը։ Այն առտուն ոչինչ, ոչ քանլարիղէն, ոչ միս, և Մատուն չկար։

— Թերեւս բան մը եկաւ գլխուն... կ'ըսէր տիկին Մորոնվալ, աւելի ներողամիտ քան իր խիստ ամուսինը, որ մերթ խարազանը ձեռքը կ'երթար կը կենար անցքին դուռը, փոքր խափշիկին սպասելով։

Վերջապէս կէսօրուան տասներկու հարուածները հնչեցին շրջակայ ամեն ժամահարները, բոլոր ժամացոյցներն ու զանգակները, բերելով նախաճաշի ժամը որ գրեթէ երկու հաւասար մասերու կը բաժնէ օրուան աշխատութիւնը։ Այս զուարթ ժամահարութիւնը աղէտալոր կերպով թմբռաց քիմնազիոնի բոլոր բնակիչներուն թափուր ստամոքսներուն մէջ։ Եւ մինչ լռութիւնը կը տիրէր շրջակայ գործարաններուն մէջ և նոյն իսկ անցքին խրճիթներէն բոլոր վառուած կրակները խորովածի ժխորներ և ախորժաբեր հոտեր կը բերէին, անգործ վարժապետներն ու աշակերտները կը մտածուէին այն մանանայի խօլ սպասումին որ կը պակսէր։

Կը տեսնէ՛ք սա սովալլուկ, պարհնազուրկ վարժարանը ալեկոծ լաստի մը պէս կորած նախաճաշողներու ովկէանի մը մէջտեղ։

«Փոքր տաք երկիրներուն» դիմագծերը քաշուած էին, աչուըներն խոշորցած, և անօթութեան գալարումներուն հետ իրենց մէջ կը զգային զարթնումը իրենց մարդակերային վայրագութիւններուն։

Սակայն ժամը երկուքին մօտ, տիկին Մորոնվալ-Տէքոսէ՛ր՝ հակառակ իր բնածին ազնուականութեանը՝ որոշեց երթալ խոզեղէն գնել, չհամարձակելով այդ գնումը յանձնարարել այդ փոքր սովալլուկներէն ոչ մէկուն՝ որոնք կրնային ճամբան լափել լմնցունել ամեն բան։

Երբ վերադարձաւ, խոշոր հացերով ու ճզմա թուղթերով բեռնաւորուած, խանդավառ կեցցէով մը ընդունեցին զինք, և այն ատեն միայն, երբ թէ բոլոր խոնջ երեւակայութիւնները ոգեւորուած ըլլային ճաշի պահուն, ենթադրութիւններ, երկիւղներ փոխանակեցին իրարու՝ փոքր արքային մեկնումին հետեւանօք։ Ինք, Մորոնվալ, չէր հաւտար արկածներու. շատ լաւ պատճառներ ունէր՝ փախուստ մը գուշակելու համար։

— Վրան ո՞րչափ ստակ ունէր, հարցուց։

— Տասնըհի՛նգ ֆրանք... պատասխանեց կինը երկչոտութեամբ։

— Տասնըհի՛նգ ֆրանք... Այն ատեն տարակոյս չիկայ, խոյս տուած է։

— Սակայն տասնըհինգ ֆրանքով չկրնար Տահոմէ հասնիլ, ըսաւ տօքթօրը։

Մորոնվալ երերցուց գլուխը և անմիջապէս գնաց յայտարարութիւն ըրաւ Թաղին քոմիսէրին։

Գէշ բան էր գլխուն եկածը։ Անպատճառ գտնելու էր տղան, թող չտալու էր որ մինչեւ Մարսիլիա հասնի։ Խառնածինը կը վախնար «մուշու Պոնֆիզին» դիտողութիւններէն։ Յետոյ մարդիկ ո՛րքան չար են։ Փոքր որքան կրնար գանգատիլ գէշ վարմունքներուն համար որոնց կ'ենթարկուէր, գիշերօթիկին վարկը կորսուի։ Ուստի ոստիկանութեան քոմիսէրին ըրած յայտարարութեանը մէջ գլխաւորաբար սա մանաւոր պարագան յիշեց թէ Մատու շատ խոշոր գումար մը հետ տարած էր։ Յետոյ, անշահախնդիր երեւոյթով մը աւելցուց թէ ստակի խնդիրը շատ քիչ հոգ կը պատճառէր իրեն, և թէ մանաւանդ կը մտածէր բոլոր այն վտանգներուն վրայ զորս կ'անցունէր այդ դժբախտ տղան, այդ խեղճ փոքր արքան տարագրուած, անկեալ, հայրենազուրկ։

Վագրը աչքերը կը սրբէր խօսած պահուն։ Ոստիկանները կը մխիթարէին զայն։

— Պիտի գտնանք, պարոն Մորոնվալ, հոգ մընէք։

Բայց Դ. Մորոնվալ շատ մտահոգ էր ընդհակառակն, և այնքան յուզուած որ փոխանակ դպրոցին մէջ հանդարտօրէն սպասելու խուզարկութեանց արդիւնքին, ինչպէս խորհուրդ կուտար քոմիսէրը, անմիջապէս փնտռտուքի ելաւ ետին ձգած իր բոլոր «տաք երկիրները», որոնց մինչեւ մեր Ճէք բարեկամը, ոստիկանութեան ջանքերուն օգնելու համար։

Հեռաւոր ու բազմապիսի պտոյտներ կատարուեցան Փարիզի բոլոր դռները։ Խառնածինը մաքսային պաշտօնեաները կը հարցափորձէր, Մատուի նկարագիրը կ'ըներ անոնց, մինչ տղաքները կը նայէին մաքսատուններէն ներս այդ երկար ճամբաներուն՝ տեսնելու համար թէ փոքր արքային սեւ ու կապկային ուրուանկարը չէ՞ր հեռանար պարապ սայլակներու մէջ կամ ուղեւորող զորագնդի մը հետ։ Յետոյ տեղեկագրի ժամուն ոստիկանութեան պաշտօնատունը կ'երթային, կամ թէ պահականոցները կը մտնային, առտուն, երբ կը բացուէին անոնց դռները և երբ կը կատարուէր առաջին զտումը գիշերային ուռկանի այն մեծ հարուածին ուր կը թաւալտէին այնքան թշուառութիւններ և այնքան անզգամութիւններ։

Ա՛հ, տիղմ դուրս կը հանէ, անհալի՞ ուռկանը, երբ կը մխրճի մինչեւ գեռուն խորքերը մեծ քաղաքին. երբեմն այս տիղմը կարմիր է, և երբ զայն երերցնես, ոսկի ու արծաթ ցուրտ բոյլ մը կը տարածուի։

Ի՛նչ տարօրինակ գաղափար հոն տանիլ տղաքները, անոնց աչքերը լեցնել բոլոր այդ այլանդակութիւններով. ցնցել անոնց ջիղերը այդ պաղատագին ձայներուն գգրդուէնին, մոլեգին ոռնումներէն, անէծքներէն, հեծեծանքներէն, հռգերէն, բոլոր այդ դժոխային երաժշտութենէն որ կը լսուի լեցուն պահականոցներուն մէջ որոնց տուած են սա ճանչցող և տխուր մականունը. վիոլոն (ջութակ)։

Ասիկա, ինչպէս կ'ըսէր քիմնազիոնին տնօրէնը, վարժեցնել էր իր աշակերտները փարիզեան կեանքին։

«Փոքր տաք երկիրները» աղէկ մը չէին հասկնար իրենց տեսածները, լսածները, բայց քօմիքի տպաւորութիւն մը հետ կը բերէին։ Ճէք մանաւանդ, որուն իմացականութիւնը աւելի արթուն, աւելի նրբին էր, այդ պտոյտներէն կը դառնար սիրտը սեղմ, մտահոգ, զգայուն, բոլորովին գարհուրեալ՝ ընդնշմարուած Փարիզի մը այդ ստորին խաւերէն, և երբեմն սոսկումով կը մտածէր. «Մատու անոնց մէջէն է գուցէ։»

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՐՏ 23 4 ԱՊՐԻԼ 1896

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԴՊՐՈՑԷՆ ԱՐՏԱՔՍՈՒՄՆԵՐԸ

Անցեալ օր մէկը ներկայացաւ խմբագրատուն, ու մեր կարծիքն հարցուց դպրոցի մը տնօրէնին ընթացքին վրայ, որ երեք աշակերտ միանգամայն արտաքսեր է. որովհետեւ, անսաստելով քանիցս իրենց ուղղեալ ազդարարութեանց, կը շարունակէին յաճախել մօտակայ սրճարան մը և հոն թուղթ խաղալ։ Մեզ կը հարցուէր թէ թուղթ խաղալն ա՞նքան մեծ մեղք է որ ատոր համար տղաք արտաքսուին դպրոցէն, մանաւանդ որ թուղթը դպրոցի մէջ չեն խաղացեր։ Եւ յետոյ, ի՞նչ պիտի ըլլան այս տղաք դպրոցէն դուրս։—Արտաքսուածները 16էն 18 տարու են։

* * *

Մեր վարժարանաց մէջ պատիժները բարոյական են լոկ։ Գանակոծումը վերուցած ենք, ու շա՛տ աղէկ ըրած ենք, թէեւ Բրուսիոյ և Անգլիոյ մէջ կան կրթական իշխանութիւններ որ տակաւին կը պահեն գանակոծումը, ու կը պաշտպանեն, և այն երկրաց դատարաններն ալ չափաւոր գանակոծումը օրինաց հակառակ չեն նկատեր։ Բայց երբ բարոյական պատիժներն սպառին և աշակերտն անուղղայ մնայ, հաստատ համոզումիս է որ մեծագոյն մասին օգուտը կը պահանջէ այնպիսի տղայ մը արտաքսել։ Դպրոցը կրթարան է. զգաստարան չէ, արգելանոց չէ, բանտ չէ։ Ինչպէս բացառաբար հանճարեղ աշակերտաց համար դպրոցը չէ կարող բացառիկ զիջողութիւններու տակ մտնել և իր յայտագրէն աւելի բաներ անոնց սովրեցնել, անանկ ալ բացառապէս անուղղայ տղոց համար դպրոցը չէ կարելի ենթարկել բացառիկ անպատեհութեանց։ Դպրոցին ծառայութիւնները կը միտին միայն մեծամասնութեան օգտին։ Մեծամասնութեան օգուտը կը պահանջէ որ իրենց անպարկեշտ վարք ու բարքով, կամ իրենց յարատեւ անկարգապահութեամբ մեծամասնութեան գէշ օրինակ ընծայող և կարգ ու կանոնը խանգարող տղաք հեռացուին։ Բնականաբար, այս հեռացումը պիտի նկատուի ծայրագոյն պատիժն, որ ի գործ պիտի դրուի՝ այնպիսին ի կարգ բերելու համար ամեն սովորական միջոցներն սպառելէ ետքը։ Բայց արտաքսումն ինքնին աններելի խստութիւն մը չէ։

* * *

Զարմանալին ա՛յն է որ երբ մասնաւոր վարժարան մը արտաքսէ աշակերտ մը, ո՛չ ոք դիտողութիւն կ'ընէ։ Կ'ընդունուի թէ ասիկա իրաւունքն է մասնաւոր վարժարանին տնօրէնին, որուն համար նիւթական ու բարոյական շահու խնդիր մ'է իր դպրոցին բարեկարգութիւնն ու բարի համբաւ։ Բայց երբ նոյն խստութեան դիմուի ազգային—հանրային վարժարանի մը մէջ, ամենք դիտողութիւն կ'ընեն՝ արտաքսուածներուն բարօրութեան համար ծայրայեղ հոգածութեամբ։ Բայց ինչո՞ւ այս տարբեր ըմբռնում հանրային վարժարանի մը պարտաւորութեանց և իրաւանց նկատմամբ։ Դպրոց մը հանրային եկամուտով պահուելուն համար միթէ կը կորսնցնէ՞ իր հիմնական նկարագիր։ Ատով զգաստարա՞ն կամ որդեգրա՞ն կը դառնայ։ Հանրութեան նպաստը կը տրուի դպրոցին՝ աղքատ տղոց ձրի կամ թեթեւ թօշակաւ կրթութեան համար։ Այն կտակներն ու նուէրներն ընելով որք մեր հանրային վարժարանաց եկամուտին մէկ կարեւոր մասը կը կազմեն՝ բարերարք անշուշտ այն նպատակը չեն ունեցած որ տղոց մեծամասնութեան բարքն ու վարքը խանգարի՝ անընդհատ շրջափման մէջ գտնուելով անուղղայ և անզգաստ տղոց հետ։

Անուղղայ տղաքն արտաքսելու դժկամակութեան շնորհիւ է որ մեր վարժարանք առ հասարակ այնքան աննպաստ միջավայր մ'են մեր տղոց բարոյական կրթութեան ու բարեկարգութեան։ Աղէկ բաներ սովրելէն առաջ, և աղէկ բաներ սովրելէն շատ աւելի, գէշ բաներ կը սովրին դպրոցի մէջ։ Եթէ փնտռենք, պիտի տեսնենք որ մեծամասնութեան միտքը թունաւորողները փոքրամասնութիւն մ'են՝ խիստ աննպաստ միջավայրէ մը առնուած, որ ամենայն անփութութեամբ խառնուած է մեծամասնութեան մէջ, որ մասնաւոր հսկողութեան տակ առնուած չէ, և հետեւապէս այն փոքրամասնութեան վարքն ու բարքն ուղղելու յատուկ խնամ չէ տարուած։ Ի վերջոյ, արտաքսելու դժկամակութեան պատճառաւ, այն փոքրամասնութիւն բաւ եղեր է դուցէ բոլոր դպրոցին բարոյական մթնոլորտը ապականելու։ Մեր համոզումն է թէ այսպիսի տղաք կանուխէն ուշադրութեան առնուելու են։ Անոնց վրայ մասնաւոր հսկողութիւն պէտք է կազմակերպուի, ինչպէս ֆիզիքական մաքրութեան, անանկ ալ բարոյական և ընկերային մաքրութեան տեսակէտով։ Յատուկ հսկողութեան մը շնորհիւ, անոնցմէ շատեր անշուշտ պիտի ուղղեն իրենց լեզուն, իրենց ընթացքն՝ իրենց կարգապահութեան պայմանները։ Բայց եթէ չուզեն, փտախտաւոր անդամի մը պէս զանոնք կտրելու նետելու բնաւ խղճահարութիւն պէտք չէ ունենալ։ Կեղծ, վնասակար զգայնոտութիւն է անոնց վիճակին աչք գոցել և անդին բազմաթիւ անմեղ տղոց արիւնը մանել։

* * *

Գալով թղթամոլ կամ խաղամոլ աշակերտաց արտաքսման, մեք այս տնօրէնութեան կը ծափահարենք բացառիկ պատճառաւ մ'ալ։ Մեր էն աղէկ վարժարանէն կամ վարժարաններէն ընթացաւարտ ելած պատանիներուն մէջ իսկ խաղամոլութիւնը սոսկալի կերպիւ ճարակած է։ Արմատաքի միջոցներ պէտք են՝ այս ախտն անոնց մէջէն բառնալու։ Թերեւս անխարկեալ վարժարանին Տնօրէնութիւնն ևս իր ընթացաւարտներուն մէջ խաղամոլութեան գործոց նախճիրները դիտելու առիթն ունեցած ըլլալով՝ բացառապէս զգածուած էր։ Ամեն պարագայի մէջ, դպրոցին մօտ սրճարանի մը մէջ հաւաքուելով և թուղթ խաղալով միւս աշակերտներուն գէշ օրինակ ընծայող պատանիներն իրենց դէմ որոշուած պատիժը կամովին, գիտակցաբար իրենց գլխուն բերած պէտք է համարուին։

* * *

Կ'երեւի թէ մեր վարժարանաց մէջ աւանդուած կրթութիւնն զգալի տպաւորութիւն մը չըներ նոր սերունդին բարեկարգութեան, կենցաղագիտութեան և ընդհանրապէս բարոյական հանգամանքներուն վրայ։ Դպրոց դացող տղոց մէջ կան պարկեշտներ, ուսումնասէրներ, ինչպէս դպրոցի երես չտեսած, կամ խիստ քիչ տեսած խանութի, արհեստանոցի, շուկայի տղոց մէջ կան պարկեշտներ և աշխատասէրներ, քաղաքավարներ ու կենցաղագէտներ։ Դպրոցէ ելած տղոց մէջ կան մոլիներ, անկարգներ, ինչպէս այն դասակարգին մէջ ալ կան որ չէ տեսած բարձրագոյն նախակրթարանէ կամ միջնակարգ վարժարանէ։ Ասիկա այնքան սովորական երեւոյթ մը դարձեր է որ շատեր միամտութեամբ կամ հոմակերպութեամբ կ'ըսեն թէ դպրոցը լեզու և գիտութիւն սովրելու տեղ մ'է միայն. վարք, բարք, քաղաքավարութեան, պարկեշտութեան պայմանները բնատուր պէտք է ըլլան տղուն, կամ այս բաները տղան իր ընտանիքին մէջ պէտք է սովրի. չէ՛ նէ դպրոցի մէջ սովրուելիք բաներ չեն անոնք, և դպրոցն ատանկ բաներու համար չէ։— Հոգաբարձուներ, տնօրէններ, կառավարիչներ, դաստիարակներ կան որ այսպէս համոզուած են այսօր, կամ գէթ անանկ կը ցուցնեն։ Չէ կարելի խնդակցիլ իրենց՝ Դաստիարակութեան մակարդակն ա՛յսքան վար իջեցնելուն համար։ Մեք հին-գլուխ աւելորդապաշտներ ենք որ հաստատ կը մնանք այն նախապաշարումին վրայ թէ Դաստիարակութիւնն երեք անհրաժեշտ տարրերէ կը բաղկանայ, մարմնոյ կրթութենէ, սրտի կրթութենէ, մտաց կրթութենէ։ Երբ մեր տղաք դպրոցի մէջ իրենց առողջութիւնը վրայ տան, կ'ըսենք թէ դպրոցական դաստիարակութիւնը թերի է։ Երբ իրենց հոգւոյն, իրենց սրտին առողջութիւնը վրայ տան, կ'ըսենք թէ դպրոցական դաստիարակութիւնը թերի է։ Երբ բան չսովրին, կ'ըսենք թէ դպրոցական դաստիարակութիւնը թերի է։ Մեր նոր սերունդին մէջ կարգ մը մոլութիւններու ճարակիլը՝ նոյն իսկ դպրոցի սեմերէն սկսելով, կը ցուցնէ թէ մեր դպրոցական դաստիարակութիւն թերի է։ Այս թերութիւն տարուէ տարի ա՛յն աստիճան կը շեշտուի որ ծնողքները կը յուսահատին ազգային դպրոցներէն ալ, ազգային դաստիարակութենէն ալ։ Ահա՛ վտանգն։ Ասոր ճա՛րը պէտք է խորհինք ամենքս ալ։

Բ. Ք.

Քաղաքական կացութիւն

ՀԱՊԷՇԱԿԱՆ ԽԺԴԺՈՒԹԻՒՆՔ

Նաբոլիի և Հռոմի լրագիրք լի են մանրամասն պատմութիւններով զոր Ատուայի ճակատամարտին մասնակցող իտալացի սպայք և զինուորք կ'ընեն իրենց տեսած և քաշած բաներուն վրայ։ Մաս մը բան Արեւելքի երէկի թուով հրատարակեր էինք։ Ահաւասիկ տեղեկութեանց նոր շարք մը.—

Ահռելի կալլաները (Հապէշներու ցեղ մը) կատաղաբար հալածեցին փախստական իտալացիները։ Մանգաղի ձեւով թուրերով զինուած, իրենց անհամեստ ձիերուն վրայ ծռելով՝ իրենց ձեռքն ինկած իտալացիներու գլուխը կը կտրէին մէկ հարուածով. կամ խորունկ վէրք մը կը բանային վզէն, թողլով որ անոնց գործը լմնցնեն իտալացիներուն դէմ ոտք ելած ցեղերուն մարդիկն, որք ձիաւորներուն ետեւէն կուգային։ Ասոնք ալ վիրաւորուածները նախ կը մերկացնէին, և խոշոր դանակի հարուածով մը անոնց փորը կը ճեղքէին։ Թէ՛ ճակատամարտին ժամանակ և թէ անկէ ետքը Հապէշք մասնաւոր թշնամութիւն ցուցին իտալացի սպաներուն։ Հապէշ բանակին առաջին գծերուն վրայ յատուկ խնամով շարուած էին լաւ նշանառու հրացանաձիգներ, այն բացարձակ պատուէրով որ միայն սպաներուն նշան առնուն և ուրիշները զարնելու համար փամփուշտ չսպառեն։ Անոնք ալ խղճի մտօք կատարեցին այս հրաման, և այս պատճառաւ ահա իտալացիներուն կորուստը բացառապէս մեծ եղաւ սպայից մասին։

Երեք զինուորական բժիշկ յարձակում կրեցին մինչ վիրաւորուածները կը դարմանէին, և կիսամեռ վիճակի մէջ Հապէշաց ձեռամբ փոխադրուած բլուրի մը գագաթն ուր մեծ կրակ մը վառուած էր ի նշան յաղթութեան, և խարոյկի մէջ նետուելով, հրոյ ճարակ եղան։ Հապէշական խժդժութեան այսպիսի ուրիշ դէպքեր ալ կը պատմուին։ Բայց կ'երեւի թէ ասոնք Հապէշներուն անկանոն զօրաց գործը պէտք է ըլլան։ Աթէնքի լրագրաց գրածին նայելով, իտալացի սպարապետն ինք ո՛չ նուազ խժդժաբար վարուած է՝ լոկ կասկածով, առանց դատաստանի, մարդիկ հրացանի բռնել տալով, իբր թէ Մենելիքի մարդոց հետ հաղորդակցութեան մէջ գտնուելնուն համար։

Հիմա դանք ինքնասպանութեանց, կամ ինքնասպանութեան փորձերուն.

Նահանջի պահուն, ընդ մէջ Էնդիչոյի և Ատտի-Քայէի, Գարաթիէրի երկիցս իր քունքին մօտեցուցեր է րէվոլվէրին փողն և երկիցս պարպեր է։ Բայց Սալսա հազարապետ և ուրիշ սպայք որք ճիշդ անոր քովէն կ'երթային, երկու անգամուն ալ յաջողեր են դժբախտ սպարապետին բազուկը դարձնել և հարուածը վրիպեցնել, Բայց հիմա Գարաթիէրի խենթի պէս բան մ'է, ինչպէս արդէն ծանուցինք։

Զօր. Աբրիմոնի, որ պատերազմի դաշտին վրայ իր քաջութեան ի վարձատրութիւն զօրապետութեան բարձրանալէն ի վեր Գարաթիէրիի նախանձն ու խուլ հակառակութիւնն հրաւիրած էր իր վրայ, իրօք ինքնասպան եղեր է։ Տեղակալ մը հեռուէն տեսեր է որ զօրավարն աղետալի պարտութեան վերջին վայրկենին՝ քարի մը վրայ նստած, գլուխը ձեռքին մէջ առած, խորունկ յուսահատութեան մատնուած կը կենար տրտում տխուր։ Եւ յետոյ, անյայտ կ'ըլլայ, վար ինկնալով։

Այսպէս զօրաց հազարապետ մը, վիրաւորուած, փախչելու անկարող, տեսնելով որ վայրագ ապստամբներուն ձեռքը պիտի իյնայ, փոխանակ չարչարուելու և յօշոտուելու, Նախամեծար կը սեպէ րէվոլվէրն իր կուրծքին ուղղել, և նոյնհետայն կը մեռնի։

Ատեմլօ Հարիւրապետ, ուսէն և գլխէն վիրաւորուած և Մէնաշտինի տեղակալ, ուսէն վիրաւորուած, գերի ինկան Րաս Սէպաթի. Անմիջապէս մերկացուցին զիրենք, բայց յետոյ ուրիշ Րասի մը միջնորդութեամբ, իրենց զգեստներուն մէկ մասն և դրամ ետ տրուեցան, մինչեւ իսկ ըմպելիք և ծխախոտ տրուեցաւ, և ի վերջոյ ազատ արձակեցան։ Բայց երբ դէպ Ատտի Քայէ կը դառնային, ուրիշ տաւն Հապէշք անոնց վրայ յարձակեցան։ Հարիւրապետը փորձեց ինքնասպան ըլլալ։ Բայց տասնապետ մը որ նոյն պահուն եկած իրենց հետ միացած էր, այս խորհուրդէն ետ դարձուց զինք, ըսելով՝ «Ատանկ խենթութիւն մի՛ ըներ» և ժայռի մը կռթնելով և լաւ նշան առնելով, Հապէշներէն չորսը պառկեցուց, որով միւսները փախան։ Հարիւրապետը, անդադար և տասնապետն ողջամբ դարձան բանակետղ երկու օր ետքը, անօթի և ծարաւ։ Բայց իտալացի շատ մը զօրականներ, ճամբան մնացած, անօթի և ծարաւ տանջուելով, կամ իրենց վէրքերէն չարչարուելով, երբ տեսան որ թշնամիին ձեռքը պիտի իյնան, ինքնասպան եղան՝ նոր չարչարանքներէ ազատելու համար։

ԱՆԳԼԻԱ. — Պահպանողական Սէնթ Ճէյմս Կազէթ, որ շատ հեղ Լորտ Սալիսպըրիի և միւս պահպանողական կուսակցապետներու պահպանողականութեան դասեր կուտայ, իր վերջին թիւերէն միոյն մէջ նոյն իսկ Կալլէսի իշխանին դաս մը տալու յանդգներ է։ Ն. Բարձրութիւն այս օրերս հաճեցաւ ընդունիլ Նիւ Եորքի «Ցան Երիքներու Ակումբ» կոչուած [illegible] մարմնոյն անդամակցութիւնն որ իրեն առաջարկուած էր։ Բայց այս Ակումբ, Անգլիոյ գահաժառանգն իրեն անդամ ընտրելէ մի քանի օր առաջ, շրջաբերական մը հրատարակած էր, որով իր համակրանքը կը յայտնէ Քուպացիներուն, և կը յայտարարէ թէ իր անդամք իրենց ձեռքէն եկածը պիտի ընեն փոխն յաջողութեան Քուպայի ամերիկեան Հանրապետութեան։ Արդ, յիշեալ թերթը կը հարցնէ մեծաւ խղճահարութեամբ թէ Կալլէսի իշխանը կը հաւանի՞ այս հիմնադրին։ Եթէ այո, ինչ կ'ըսէ Սպանիա։ Եթէ ոչ, ինչո՞ւ համբաւլի ըլլալ այնպիսի դասի մը։ Իշխանին կողմէ ուրիշներ կը պատասխանեն թէ՝ Ակումբի մը անդամակցելու համար հարկ անհրաժեշտ չէ անոր մինչեւ այն օրն հրատարակած ամեն շրջաբերականներն աչքէ անցունել։ Անգլիոյ գահաժառանգն երբեք կարծիք չի յայտներ օրուան քաղաքական հրատապ խնդիրներուն վրայ։ Բայց ասիկա չարգիլեր որ իր անդամակցած Ակումբք կարծիքներ յայտնեն այս կամ խնդրոյ վրայ։

ՃԵՌԱԳԻՐ

ՓԱՐԻԶ, 2 Ապրիլ. — Նախարարապետ և Պ. Պերթլոյի տեղ արտաքին գործոց նախարար Պ. Պուրժուա այսօր պատասխանեց ներկայացուած հարցապնդումներուն՝ արտաքին և ափրիկեան քաղաքական գործերուն վրայ։ Ետ երկարատեւ ու ոգեւորեալ վիճաբանութեանց, Ժողովն 213ի դէմ 309 քուէով ընդունեց վստահութեան քուէն զոր Վարչութիւնը կը պահանջէր։ Ժողովն ապա ընդունեց Մատակաքարի արշաւանքին հաշիւը փակելու և գրաւման պատճառած նոր ծախքերը հայթայթելու համար խնդրուած վարկերն, և Զատկի առթիւ նիստերը դադրեցուց մինչեւ 7/19 ապրիլ։

—Վաղն ալ Ծերակոյտը պիտի վիճաբանի նախարարութեան թէ՛ ներքին և թէ արտաքին քաղաքականութեան վրայ։

—Ֆիկարօ կը պնդէ որ Լոնտոնի դեսպան Պարոն տը Քուրսէլ ևս հրաժարած է։

ՀՌՈՄ. — Արտաքին գործոց նախարար Սերմոնէթա կոմսն ի մօտոյ պիտի տեսակցի Լորտ Սալիսպըրիի հետ ի Լիվօռնօ։

ԲՈՐԴ Օ ՓՐԷՆՍ, (Հայիթի). — Զօր. Սիմոն Սամ, պատերազմական և ծովային նախկին նախարարն, Հայիթիի Հանրապետութեան նախագահ ընտրեցաւ։ Կղզւոյն և շրջակայից մէջ խռոված հանդարտութիւնը վերահաստատեցաւ։

ՓԱՐԻԶ. — Չնայելով իր հազարումէկ տագնապներուն, Քորէա ևս ծանոյց թէ պիտի մասնակցի 1900ի Արուեստահանդէսին։ (Քորէայի վեհապետը տակաւին ռուսական դեսպանատան ապարանքին մէջ կը բնակի։)

—Նաթալի թագուհին Փարիզ եկաւ, և Բիառից ուղեւորեցաւ։

—Փարիզեան լրագիրք ընդհանրապէս կը հաստատեն թէ Պ. Պերթլոյի անկումն հետեւանք էր Անգլիոյ հետ ծագած դժտութեան, որուն համար Ռուսիոյ դեսպանն ևս նեղացած էր, և սաստիկ անհամաձայնութիւն մ'ունեցած էր Պ. Պերթլոյի հետ։ Նախարարաց խորհուրդն իր ամբողջութեամբ պիտի հրաժարէր եթէ Պ. Պերթլօ չհրաժարէր։

ՀՌՈՄ. — Ումպերդօ թագաւոր ընդունեց Վիլհէլմ կայսեր եղբայր Հայնրիխ իշխանը։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ

ՓԱՐԻԶ, 3 Ապր. — Ծերակոյտի մէջ, Պ. Պուրժուա վիճաբանութեան յետաձգումը պահանջեց, որ մերժուեցաւ։ Ետոյ, յայտարարեց թէ պիտի չպատասխանէ ներքին հարցապնդմանց։ Ասոր վրայ, նախարարութեան դէմ 85ի դէմ 155 ձայնիւ պարսաւանաց քուէ տրուեցաւ։

Տօքթօր Յ. Զիրեճեան
ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
Ամեն առաւօտ ժամը 2 էն մինչ 6 Իսկիւտար Իհսանիէ Պազալ փողոց Թիւ 25 իր տունը իրեն դիմող ամեն կարգի հիւանդները կը դարմանէ եւ ի հարկին գործողութիւնները ալ կը կատարէ, երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերն ալ ձրի։
471 9—20

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը լսենք թէ Ամենայն Հայոց Հայրապետը հրաւիրուած է ներկայ գտնուելու Ռուսիոյ Վեհ. Նիկոլա կայսեր թագադրութեան հանդէսին՝ ի Մոսկուա։

Ազգ. Պատրիարքարանի Դիւանատունը կը հաղորդէ մեզ թէ Ամեն. Տ. Մատթէոս Ս. Պատրիարք Հայրը Ս. Յարութեան տօնի շնորհաւորական այցելութիւնները պիտի ընդունի Զատկի երկրորդ օրը, երկուշաբթի, ժամ 7ին, Պատրիարքարանի մէջ։

Հետեւաբար, կը հրաւիրուին Ազգ. Կեդր. Վարչութեան կրկին ժողովոց անդամք, Ս. Եկեղեցեաց քարոզիչք, Տեսուչ Խորհուրդք, Հոգաբարձութիւնք, Թաղական Խորհուրդք, Կրթական Ընկերութեանց ներկայացուցիչք և այլ մարմինք, նոյն օրն, որոշեալ ժամուն ներկայ գտնուիլ ի Պատրիարքարան, առաջնորդութեամբ Մայր Դիւանի ներկայանալու համար Նորին Բարձր Սրբազնութեան։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, երէկ, Աւագ Ուրբաթ, Մայր եկեղեցւոյ մէջ ներկայ գտնուեցաւ առաւօտեան ու երեկոյեան ժամերգութեանց և նախագահեց Թաղման արարողութեան։

Դատական և Կրօնական գործոց Բարձր. Նախարարը, առջի օրը պաշտօնագիր մը ուղղելով առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, Վագֆներու վերաբերեալ խնդրոյ մը վրայ Ն. Ամենապատուութեան կարծիքն ուզած է իմանալ։ Ս. Պատրիարք Հայրը Խառն Ժողովոյ նկատառման յանձնեց այդ խնդիրը։

Բարձր. Նախարարն, ուրիշ պաշտօնագրով մը, յանձնարարած է Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ պատուիրել որոց որ անկ է, որպէս զի Ս. Զատկի տօնին առթիւ ժողովրդեան կողմէ հրացէն չպարպուի, որովհետեւ [illegible] վտանգներ կը պատահին, որուն օրինակները դժբաղդաբար տեսնուած են։

Ոստիկանութեան Վսեմ. Նախարարն ալ նոյնիմաստ պաշտօնագիր մը ուղղած է Ս. Պատրիարք Հօր։ Ն. Ամենապատուութիւն անմիջապէս շրջաբերականաւ մը յանձնարարեց մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց քարոզիչներուն ու Թաղական խորհրդոց, որպէս զի այդ մասին ամեն խոհական ու զգուշական միջոցներն ի գործ դնեն։

ՎԵՐՋԻՆ ԽՕՍՔ ՄԸ
ՍԱԼՄԱԹՕՄՐՈՒՔԻ ԴՊՐՈՑԻՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

Լրացաւ մէկուկէս ամսուան պայմանաժամը յորմէ հետէ Սալմաթօմրուքի ազգայիններէն Մելքոն էֆ. Տէօքմէճեան հրապարակաւ առաջարկած էր ստանձնել իր Թաղի դպրոցը վերաբանալու հոգը և ի հաստատութիւն իր առաջարկին՝ 15 ոսկւոյ աւանդ մը թողած էր Արեւելքի Տնօրէնութեան քով։

Կը ցաւինք սակայն յայտարարելու որ ո՛չ իր բանաւոր առաջարկը ո՛չ ալ անոր ուժ տուող հրապարակային հրաւէրները նկատողութեան չառնուեցան։ Պալաթի Թաղ. Խորհուրդը չուզեց կարեւորութիւն ընծայել խնդրին, Պատրիարքարանի ձեռնհաս ժողովները տնօրինութիւն մը չըրին ներկայացուած հանրագիրներու մասին, կրթական տեսուչ էֆէնտիին կրկնակի դիտողութիւններն անարձագանգ մնացին և յիշեալ աղքատիկ դպրոցին դուռները կը շարունակեն գոց մնալ։

Աւելորդ կը համարինք խնդրոյն մանրամասնութիւնները յիշեցունել, արդէն իսկ կարի ծանօթ ըլլալով անոնք։ Բայց չի պիտի վարանինք կրկնելէ թէ մեծ անիրաւութիւն է որ կ'ըլլայ այդ թաղին տղայոց, դատապարտելով զանոնք կա՛մ մինչեւ Պալաթու վարժարանը երթեւեկելու յոգնութեանց և կամ փողոցները թափառելու հարկին, մինչ պարկեշտ ու գործունեայ ազգային մը յօժարութիւն ցոյց կուտար բառնալ այդ բոլոր անտեղութիւնները և իրեն համախոհ թաղեցիներու հետ միանալով՝ բանալ ու բարեկարգ վիճակի մը մէջ պահել այդ վարժոցը։ Բարեկամեցողութիւնը պակսեցաւ անո՛նց քով որ կրնային արտօնել այս բանը և կուսակցական նկատումներ արգիլեցին Պալաթի Թաղ. Խորհուրդը այս առաջարկին գործադրութիւնը դիւրացնելէ, որ մինչեւ իսկ խուլ հակառակութեան մը հանդիպեցաւ։ Ցաւալի չէ՞ այս երեւոյթը մեր կրթական գործերուն մէջ։

Յառաջիկայ շաբաթ օր, 30 մարտ, վերոյիշեալ աւանդի գումարը պիտի յանձնենք իր տիրոջ։ Այս խնդրոյն նկատմամբ բռնուած ընթացքը և ցոյց տրուած տրամադրութիւնները բնաւին քաջալերական չէին յուսալ տալու համար թէ մինչեւ այն ատեն կարելի ըլլայ թերեւս նոր կարգադրութիւն մը ընել։ Թէեւ այնքան դժուարին բան մը չէ այս ու կրնայ հաճելի անակնկալ մը պատճառել Սալմաթօմրուքի հայ ծնողքներուն որոնք ակնդէտ կը սպասեն իրենց վարժոցին բացման։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ցուցակ չորրորդ

Ս. Զատկի տօնական այցելութիւններէ ազատ մնալու համար Ազգ. Հիւանդանոցիս մէկ և մէկէ աւելի մեճիտ նուիրող բարեսէր անձանց չորրորդ ցուցակն է, որուն առաջին երեքն հրատարակուած են արդէն։

Մեծ. Տեարք,

Գրիգոր Քօլօլեան, Գառնիկ Կիւլպէնկեան, Մարտիրոս Գաֆամաճեան, Երուանդ Ն. Շիրինեան, Միքայէլ Կէտէեան, Սանդրիկ Սահակեան, Սիմոն Ստեփանեան, Յակոբ Մարկոսեան, Իսրայէլ Հայկազն, Բարսեղ Թէքէեան, Ծիվան Թէքէեան, Միհրան Ն. Շիրինեան, Ժիրայր Մարկոսեան, Արայ Մարկոսեան, Յարութիւն Քօլօլեան, Մարտիկ Քօլօլեան, Թովմաս Աւետիսեան, Յակոբ Կ. Թորոսեան, Յարութիւն Կէտէեան, Մկրտիչ Ասասեան, Անտոն Աղասեան, Գառնիկ Համբարձումեան, Նշան Տիւզճեան, Վարդան Պարտիզպանեան, Պաղտասարեան Եղբարք 40 ղրուշ, Յովհաննէս Նահապետեան, Մաքսուտ Հաբէնց, Արտաշէս Մկրեան, Յովհաննէս Ք. Կիւլպէնկեան, Քերովբէ Փափազեան, Ստեփան Համամճեան, Համբարձում Թորոսեան, Գրիգոր Եաղուպեան, Ստեփան Գօլօեան, Կարապետ Տէր Յակոբեան, Պօղոս Քէլէկեան, Յարութիւն Կիւլպէնկեան, Յովհաննէս Տիրատուրեան, Սիմեբերիմ Ճիյէրճեան, Գ. և Կ. Ճէվահիրճեան։

(Հոգաբարձութիւն)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կը փութանք հրապարակաւ Խորհրդոյս շնորհակալութիւնը յայտնել Ազն. Գրիգոր էֆէնտի Գարակէօզեանի որ բարեհաճեցաւ 1080 դահեկան նուիրել ի նպաստ Ընկերութեանս խնամած հիւանդներուն, Ս. Զատկի տօնի առթիւ ի յիշատակ հանգուցեալ հարազատին՝ Տիգրան էֆէնտի Գարակէօզեանի։

Ի դիմաց Տնօրէն Խորհրդոյ
Աղքատասէր Ընկերութեան Գումգաբուի
Ատենադպիր Ատենապետ
ՄԵՍՐՈՊ ՊԵՊԼԻՔՃԵԱՆ ԱՐՍԷՆ ՔՀՆ. Տ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ
22 Մարտ 1896
Գումգափու

Ի ՆՊԱՍՏ
ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԱՂՔԱՏ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

Աբրահամ էֆ. Մուրատեան 60 օրինակ Թուրքերէն ընթերցարան։ Վահան և Երուանդ էֆ.ք Փափազեան 120 կտոր գործածուած դասագիրքեր։ Ոմն (Յ. Ա.) Մարգարեան գրատունը ղրկած է 22 կտոր դասագիրք։

Իւսկիւտարէն, Տիգրան էֆ. Արգուեան՝ ձեռամբ Ս. Խաչ վարժարանի դաստիարակ-ուսուցիչ Միհրան էֆ. Արամեանի՝ Խմբագրութեանս ղրկած է 41 հատոր գործածուած դասագիրք, նաեւ 30 թերթ ծծուն թուղթ։

Կէյվէ—[illegible] Յովհաննէս էֆ. Բաբազեան 10 ղրշ. և նոյնին ձեռամբ ոմն 10 ղրշ. ղրկած են Խմբագրութեանս։

Արմաշու Դպրեվանուց Խնամակալութիւնը Մարգարեան գրատունը ղրկած է 146 կտոր դասական և զանազան գործածուած գրքեր։

Պօղոս էֆ. Պէզազեան նոյն գրատունը յանձնած է 15 կտոր գործածուած դասագիրք, 1 տուփ գրչածայր, 20 քարեգրիչ և էթիքէթներ։

Մէշտուտճեան վարժարանի աշակերտներէն պարոնայք Վ. Ճէվահիրճեան, Ս. Աստուածատուրեան, Վ. Ատիլեան, Կ. Տինանեան, Կ. Կիւմիւշեան, Մ. Պօղոսեան, Օ. Յովակիմեան, Հ. Իւչգարտաշեան Մարգարեան գրատունը ղրկած են 44 կտոր գործածուած դասագիրք։

Գրավաճառ Պօղոս էֆ. Պալենց նուիրած է 30 օրինակ Տարերք Քաղ. Տնտեսութեան՝ Փառնակեան, 30 Ֆրանս. քերականութիւն Շիշմանեան, 30 Նոր ընթացք գրաբար լեզուի Ե. Մուրատեան, 50 Նոր Փնջակ, 20 Ֆրանս. քերական Թէրզեան և 100 քերական բարակ։

Ոմն՝ 20 կտոր դասագիրք և տետրակներ ձեռամբ Պ. Վարագդատ Քիւբէճեանի։

* * *

Կը խնդրուի ազնիւ նուիրատուներէն՝ պակաս կամ պատռած գրքեր չղրկել. ասոնք բանի մը չեն ծառայեր, և միայն պարապ յոգնութիւն կը պատճառեն. թո՛ղ գործածուած ըլլան, հոգ չէ, բայց պակաս չըլլան։

ԱԶԳ

Օրթագիւղի հայ-հռոմէականաց Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդէն.

Օրթագիւղի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ Ս. Զատկին օրը, Գեր. Հ. Ռափայէլ Վ. Միասէրեան, Աբբահայր Անտոնեան Ուխտին, հանդիսաւոր Պատարագ պիտի մատուցանէ առաւօտեան ժամ 3 1/2ին։

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ. Վեհ. Սուլթանը միջօրէին գնաց նոյն մզկիթն և հոն ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին աւստրիական դեսպան ու խորհրդական, սերպիական դեսպան, ռուսական դեսպանատան առաջին թարգման, Պուլկարիոյ իշխանին հետեւորդներէն տասնըմէկ անձեր, ռումանական դեսպանատան երրորդ թարգման, արեւելեան երկաթուղեաց տնօրէնն ու աղջիկը, ամերիկեան դեսպանատան պաշտօնեաներէն [illegible], Հունգարիոյ վարժարանաց ընդհանուր տնօրէնը՝ համալսարանաց մէկ քանի ուսուցիչներով ու քառասուներկուքի չափ ուսանողներով և ութսուներկուքի չափ օտարազգի զբօսաշրջիկներ։

Ներկայից [illegible] արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆԸ. — Պուլկարիոյ Ֆերտինանտ իշխանն, երէկ առտու, իր քարտուղարին ու երկու թիկնապահներուն հետ՝ ի Բերա լատինաց Ս. Լուի եկեղեցին գնաց և հոն Աւագ Ուրբաթի առթիւ կատարուած եկեղեցական արարողութեանց ներկայ գտնուելէ յետոյ Գուրուչէշմէ վերադարձաւ։

* * *

Իշխանը, երէկ ժամ 6ին, իր հիւրամեծարներուն և հետեւորդաց հետ Շիշլի երթալով այցելեց Համիտեան Անկելանոցը։ Յետոյ կայս. Թիկնապահ [illegible] Ալի փաշայի հետ՝ Բերա անցաւ և այցելեց նաեւ պուլկարաց Էկզարքարանն ու գործակալութեան պաշտօնարանը. ժամ 10 1/2ին անկից Գուրուչէշմէ վերադարձաւ։

* * *

Իշխանն այսօր Իլտըզ պիտի երթայ և նաեւ պիտի այցելէ Հէրեքէի կայս. գործարանը։

ԱՆԾՈՒԽ ՎԱՌՕԴ. — Արքունի Վառօդարանին մօտ կառուցուելու վրայ եղող այն շէնքն, որ անծուխ վառօդի պատրաստութեան պիտի յատկանայ, աւարտեցաւ և Եւրոպայէն բերուած մեքենաներն ու գործիներն ալ զետեղուեցան, որով ի մօտոյ նոյն վառօդին պատրաստութեանը պիտի ձեռնարկուի։

ՄՈՒԱՑԻՆ նախարարութիւնը, [illegible], որոնց առանց տեղւոյն [illegible] փոխանցման [illegible] ցոյց տալով. նախարարութիւնն առ այդ բանակցութեան ձեռնարկեց։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը, կրկին անգամ հրահանգ ուղղելով բոլոր դատաւորաց ու պաշտօնէից, հրամայեց որ որոշեալ ժամերուն իրենց պաշտօնի գլուխը գտնուին և ջանան հանրութեան գործերը փութով կարգադրելու։

ԵԱՆԵԱՅ կուսակալ և հելլենական սահմանագլխոյ ընդհանուր հրամանատար Ֆերիք Հէֆզի փաշա ձեռնարկեց կանոնաւոր խմբագլուխներ ընելու նահանգին մէջ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութեան կողմէ հրահանգ ուղղուելով կառավարական բոլոր պաշտօնատանց՝ ծանուցուած էր որ ամենքն ալ, առանց բացառութեան, ներկայ Մարտէն սկսեալ իրենց հասոյթները՝ ծախքերը հանելէ յետոյ՝ ուղղակի ելմտական գանձուն ղրկեն. կառավարական պաշտօնատունք ձեռնարկեցին այդ մասին հարկ եղած մէկ քանի հաշիւներու պատրաստութեան և ձեռնհաս պաշտօնատանց միջեւ առ այդ բանակցութիւնք կը կատարուին։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական վարչութիւնը հրատարակեց ելմտական 1307 տարւոյն՝ իր գործառնութեանց մէկ վիճակագրութիւնն, ուրկէ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը քաղենք.

Նոյն տարւոյն մէջ օսմանեան երկիրներու համար ղրկուած են 2,419,572 պաշտօնագրեր, 6,632,897 ոչ-պաշտօնական նամակներ և 1,898,000 յանձնարարեալ նամակներ։

Օտար երկիրներ ղրկուած են 1,779,207 պարզ ու յանձնարարեալ նամակներ։ Այդ տեղերէն հասած են 2,391,358 պարզ ու յանձնարարեալ նամակներ և 3,409,006 Թղանիթ։

Նոյն տարւոյն փոխանակուած հեռագիրներն են՝ օսմանեան երկիրներու համար՝ 2,041,185, օտար երկիրներու համար՝ 442626 և վարչական գործերու յատուկ 204,966։

Աւանդներն են՝ պաշտօնական 60,653 և ոչ-պաշտօնական՝ 161,929։ Ասոնց արժէքներն են՝ առաջիններունը՝ 230,741,726 ղրուշ 39 փարա և երկրորդներունը 417,492,050 ղրուշ 38 փարա։

Նոյն տարւոյն ընդհանուր հասոյթն է 58,489,209 ղրշ. 1 փարա որուն 49,343,070 ղրուշ 6 փարան օսմանեան երկիրներու առաքմանց համար և 9,146,130 ղրուշ 35 փարան օտար երկիրներու համար։

Ծախքն եղած է 23,538,419 ղրուշ 29 փարա, որուն 225,619 ղրուշ 39 փարան արտաքոյ կարգի ծախք է։

Հետեւաբար զուտ հասոյթն է 34,951,789 ղրուշ 12 փարա։

—Նոյն վարչութիւնը, առջի օրը, հրահանգ մը հաղորդեց իր բոլոր պաշտօնէից ու քարտուղարաց՝ իրենց պաշտօնին կիրառմանը եղանակին վրայ։

ՍԵՐՎԻԱԿԱՆ դեսպանատան զինուորական կցորդն արտօնութիւն ստացաւ այցելելու զինուորական բարձրագոյն վարժարաններն ու գործարանները։ Իրեն պիտի ընկերանայ սպայ մը։

ՍԵՐՎԻՈՅ Աղեքսանդր Թագաւորը Այնօրօզ ժամանեց։ Ն. Վեհափառութեան իբրեւ հետեւորդ կը գտնուին պատերազմական նախարարը և մէկ քանի թիկնապահներ։

ԻԶՄԻՐ-ԳԱՍԱԲԱՅԻ երկաթուղւոյ գիծն՝ Ալաշէհրէն մինչեւ Աֆիոն Գարահիսար և Գոնիա երկարելովը ընդարձակուած ըլլալով, ընկերութիւնը ձեռնարկեց նորոգելու բոլոր կայարաններն և Իզմիրի կայարանին մօտ գտնուած վեց պարտէզներ գնեց՝ մթերանոցներն աւելի ընդարձակելու համար։

ՈԶԽԱՐԻ ՏՈՒՐՔ.— Ետնեխ նահանգին մէջ ոչխարահամար կատարուած ըլլալով, ոչխարի տրոց հասոյթն այս տարի հարիւրին տասը համեմատութեամբ աւելի եղած է՝ բաղդատմամբ նախորդ տարիներու։

ՕՏԱՐ ՄԱՐՏԱՆԱՒ. — Անցեալ հինգշաբթի օր Իզմիրի նաւահանգիստը ժամանած է Քօյմօս անուն ֆրանսական չրջուն մարտանաւ մը։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ վարժարանաց տեսուչն և համալսարանի մէկ քանի ուսուցիչներն, որք 45ի չափ ուսանողներով մայրաքաղաքս կը գտնուին, այցելեցին Մխլքէյէ, Սուլթանիէյէ և այլ վարժարաններ։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ Ադանա չոգենաւն, առջի օրը, Հիճազ ուղեւորեցաւ՝ բազմաթիւ խումբ ուխտաւորներով։

—Հոփէյտա չոգենաւն ալ այս օրերս ուխտաւորներ պիտի փոխադրէ ի Հիճազ։

ՓԱՐԻԶՈՒ հին արձանագրութեանց և գրականութեան կաճառը, իր վերջին նիստին մէջ, հազար ֆրանքի մրցանակ մը որոշեց կայս. Թանգարանին տնօրէն Համտի պէյի՝ հնագիտական այն գրքին համար զոր Ն. Վսեմութիւն հրատարակած է Սայտայի հնութեանց վրայ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիւտարանը տեղեկութիւն ստացաւ թէ Մարտ 18ին Գօնեաի Զայքօյ անուն տեղը երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է։ Հետեւեալ օրն ալ Զաֆրանպօլուի մէջ։

ՀԱՆՔ. — Այտընի նահանգին մէջ Գօյաճեան էֆէնտի մենաշնորհ խնդրած է չահագործելու սնդիկի հանք մը, զոր ինք երեւան հանած է։ Անտառաց և Հանքաց նախարարութեան տեղեկագրութեանը վրայ Սպարապետի Դուռը սպայ մը պիտի ղրկէ այդ հանքին գտնուած տեղը՝ քննելու համար թէ զինուորական տեսակէտով արգելք մը կա՞յ թէ ոչ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ. — Կայս. Թանգարանին կողմէ կարգեալ երկու պաշտօնեաներ, երէկ Իզմիր ուղեւորեցան՝ հսկելու հնագիտական այն խուզարկութեանց վրայ, զորս մէկ քանի գերմանացիներ պիտի կատարեն Այասալուգի և Սէօքէի մէջ։

—Էսկիշէհիր մէջ գտնուած հնութիւններուն համար կրթական նախարարութիւնը հարկ եղած գիկոյցն ըրաւ որոց որ անկ է։

ԻԶՄԻՏԻ մէջ լատինացւոց յատուկ եկեղեցի մը ու վարժարան մը կառուցանելու համար՝ արտօնութիւն խնդրուած է կայս. կառավարութենէն։

ԲԺՇԿԱԲԱՆԳՏՈՒԹԻՒՆԸ նկատելով որ Բերայի ու Ղալաթիոյ վատահամբաւ տուներու մեծ մասին մէջ գաղղիական ախտը ճարակած է, որոշեց Բերայի ու Ղալաթիոյ բոլոր վատահամբաւ տուները Մաճար թաղը փոխադրել և բժշկական միայն հսկողութեան մը ենթարկել։ Այդ առթիւ հարկ եղած հրամանը տրուած է որոց որ անկ է։

ԱԿՆԱՅ գաւառակին մարզահամարի պաշտօնեայ կարգուեցաւ Տէֆթէրխանէի նախորդ պաշտօնեաներէն Մուսթաֆա էֆէնտի։

ՍԻՆՈՊԷՆ կը գրեն թէ ամսոյս 10ին, Հելլենական դրօշ կրող եռակայմ առագաստանաւ մը, որ Իտալիայէն ծծումբ բեռցած Պաթում կ'երթար, Սինոպէն 70 մղոն հեռու չոգենաւի մը զարնուելով ընկղմեր է։ Նաւապետն ու նաւազները ազատուեր են։

ՄՈՒՍՈՒԼԷՆ կը գրեն թէ այս տարի տարօրինակ ցուրտերէն ոչխարներն այծեր և այդ պատճառաւ բազմաթիւ չորքոտանիներ զոհ գացեր են անօթութեան ինչպէս նաև ցուրտէն առաջ եկած հիւանդութեան մը։

ԷՏԻՐՆԷԻ նահանգին դատական քննիչ Ճէմալ պէյ ու Բաքըլ էֆէնտի, որ Զօրլու գացած էին, Էտիրնէ վերադարձեր են։ Հօգէգօփ կիմանայ թէ քննիչները այդ գաւառակին դատական գործերը անկանոն վիճակի մէջ տեսնելով, տեղեկագրեր են որ դատարանին առաջին քարտուղարը, հարցաքննիչ դատաւորի օգնականը և դատարանի պաշտօնեաներէ մէկ քանին պաշտօնէ դադրեցնելով անոնց տեղ ուրիշները կարգուին և նորընտիր Նաիպն ալ փութով հոն ղրկուի։

Պ. ԼԻՇԻՆ, ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Էտիրնէի, որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր, իր պաշտօնատեղին վերադարձաւ։

ԱՐՁԱԿԵԱԼ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ.—Մախսուսէի Գօյէքէի չոգենաւը, անցեալ երկուշաբթի օր, Սէլանիկէն Իզմիր տարեր է հազար հինգ հարիւր արձակեալ զինուորներ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն առջի օրը դատեց Սեփոն Պետրոսեան անուն անձն, որ ամբաստանուած էր թէ Գումգաբուի մէջ անցեալ տարի գիշերմամբ այրած է Եպրօս անուն կնոջ տունն, զոր վարձած էր եւ կարասիներն ալ ապահովագրած։ Դատարանը, յետ դատավարութեան, անպարտ արձակեց Սեփոնը։

ՑԱՒԱԼԻ ԱՐԿԱԾՆԵՐ.—Երէկ գիշեր Արնաւուտգիւղի յունաց եկեղեցւոյն մէջ արարողութիւնը կատարուած պահուն որոտման ձայներ լսելով, ժողովուրդը կարծեց թէ երկրաշարժ է և սկսաւ դուրս խուժել։ Այս խուճապին մէջ չատեր ոտնակոխ եղան, որոց մէջ կին մը մեռաւ և մէկ քանի տղաքներ վիրաւորուեցան։

—Նոյն դէպքը պատահեցաւ նաեւ Օրթագիւղի յունաց եկեղեցւոյն մէջ, ուր փոթորիկին ձայնը երկրաշարժ կարծուեցաւ և նոյն պահուն ջահերէ մէկէն կտոր մը վար իյնալով ժողովուրդն աւելի վախցաւ և սկսաւ դուրս խուժել։ Այդ եկեղեցւոյն մէջ ալ վնասուողներ եղան։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

Ազատ էֆէնտիի օսմ. թատերախումբը յառաջիկայ երկուշաբթի գիշեր արտասովոր ներկայացում մը պիտի տայ Թէփէ-Պաշըի Թաղապետական թատրոնին մէջ։ Ներկայացուելիք խաղն է ԿԻՃԷ ԳՈՒՇԼԱՐԸ խաֆօթ Շէյլանըն թավէրէ, զուարճալի կատակերգութիւն 4 արարուածով, որուն պիտի յաջորդէ զաւէշտ մը՝ Ազատ էֆէնտիի կողմէ։ Խումբին դերասանուհիներուն կողմէ երգեր պիտի երգուին միջնարարներուն և արեւելեան ու եւրոպական նուագախումբեր պիտի նուագեն յաջորդաբար։ Զափաւոր գիներ։

* * *

Բօնքօրտիայի Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ մեզ թէ յառաջիկայ երկուշաբթի ցերեկուան համար չքեղ մաթինէ մը կազմակերպած է յատկապէս ընտանիքներու համար։ Սոյն ներկայացման — որ պիտի տրուի չքաւոր ընտանիքի մը ի նպաստ — պիտի մասնակցին Փիօքի և Գավաթիա խումբը, և մանաւանդ երեք դեռատի արուեստագէտներ՝ Օռէտզ, Մառի և Լիգառտիա, ինչպէս նաև Օր. Ռաշէլ Ֆէկ, ռումանուհին, իր ամբողջ ընտանիքով՝ իրենց ազգային տարազներն հագած, որոնք ռումանական երգեր պիտի երգեն։ Նոյնպէս Օր. Քառմէնչիթա, Պ. Շամպէյ և խումբին միւս արուեստագէտները։ Մագինէն պիտի աւարտի 2 արարուած բանդօմիմով մը։ Սովորական գիներ։ Ներկայացումը պիտի սկսի միջօրէէն յետոյ ժամ 2ին (Ը. Ե.)։

* * *

Բերայի անգլիական Սիւռքը, որ երկու օրէ ի վեր դադրեցուցած էր իր ներկայացումները՝ սուգ տօներուն պատճառաւ, վաղը և երկուշաբթի ցերեկայ կրկին ներկայացումներ պիտի տայ, չահեկան ու զբօսալի յայտագրի մը համաձայն, և նոր աղբիւրներու մասնակցութեամբ։

Այս և յաջորդ գիշերներու ներկայացման, ինչպէս նաև երկու մագինէներուն մասնակցող արուեստագէտներուն մէջ կը յիշուին մասնաւորապէս Պ. և տիկին Ալէքսիօ, առաջնակարգ մարմնամարզները։ Նոյնպէս Միս Նօռա։ Պ. Բուք պիտի շարունակէ իր ծիամարզիկի եզական փորձերը։

ԴՈՒՔ ԻՆՔՆԻՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵՑԷՔ
ՁԵՐ ԼՈՒՍԻՋ ԼԻՄՈՆԱՏԸ
ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ
POUDRE
ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ԿԵՂԾԵՐԷՆ
ROGÉ
ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱԷՆ
ԳՏՆՈՒԻ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ
Մեծաքանակ կը վաճառուի, Փարիզ, Ժագօպ փողոց, 19։ 3—15

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումը հաղորդուած է ի հրատարակութիւն.

«Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ արտօնութեամբ, աւստրեւհունգարական դեսպան Պարոն ֆոն Քալիչէ պատիւ ունեցաւ Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։»

ԵՐԿՈՒ ՈՐԲԵՐԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

(Տար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

Այս տեսարանը նկարագրելու անկարող գտնելով գրիչս, ընթերցողաց երեւակայութեանը կը յանձնեմ։ Հազիւ հազ կրցաւ ըսել սա բառերը. «Շատ աւրուեր ես, Մաղթիկ, ատոնց տունը մ'կենար, ետեւէս եկու որ մայրիկին երթանք, ա՞խ, էֆէնտիիդ, հանըմիդ բարեւ ըրէ, ապրին, թող շատ ապրին որ զիս սատնկ ըրին։» Եւ յետոյ իր զաւակներուն դառնալով և ամուսնոյն անձայն նշաններ տալով, աւանդեց հոգին, թողլով երկու որբեր, որոցմէ մին Մաննիկ 3 և Ցակօբիկ 1 տարու էր։

ԺԱ.

Ցուլիսի հրաշալի օր մ'էր, մէկ քանի ազնիւ անձեր փութացեր էին հանդիսականութիւն ընել մանկամարդ կնոջ մը թաղումը կատարելու համար և յաջողած էին փոքր գումար մը հայթայթել, որ հազիւ պիտի գոյէր պարզ թաղման հանդէսի մը ծախքը։ Միւս կողմէ, Մաղթիկ տեսնելով քրոջը ողբալի վիճակը և ամուսնոյն կողմէ ոչինչ կարենալ ընելը, դիմելով տուն կը խնդրէ տիկինէն որպէսզի իր բաժինէն վճարելու կերպով կատարուի թաղման հանդէսը, բայց տիկինը վրէժ տալուին լուած չըլլալուն դաժանաբար մերժելով յուսահատութեան կը մատնէ աղջիկը որ սակայն էֆէնտիին առատաձեռնութեանը վստահ ըլլալով կը դիմէ և առանց մերժելու էֆէնտին կը խոստանայ անմիջապէս ղրկել պէտք եղած գումարը Գրիգոր աղբօր և իր սպասաւորներէ մէկուն հետ կը ղրկէ ծրար մը որ կը պարունակէ համեստ գումար մը։ Սակայն այնպիսի ռամիկ մարդէ մը այն աստիճան սրտի վեհութիւն յուսալ։ Գրիգոր աղբար քիչ մը մտածելէ վերջ, ղրկուած ծրարը տիրոջը կը վերադարձնէ յանձնարարելով բարապանին թէ՝ «իր ստակին բնաւ պէտք չունիմ. այդ գումարը թող իր թաղման յատկացնէ. ես աւելի լաւ է մուրալով իմ մեռելս վերցընեմ և կինս խեղճութեամբ թաղուի քան թէ անբարոյականի մը մեծ գումարովը փառաւոր հանդէսով։»

Ժամը 7ն էր, թափորը կազմուած էր քանի մը եկեղեցականներէ և քանի մը բարեկամներէ, և կը յառաջանար դէպ ի նոյն թաղը, ուր Մաղթիկ երկու որբերը գրկած գլխիկոր պատուհանին առջեւ կը սպասէր իր սիրասուն քրոջ դագաղին աղիողորմ հառաչանքով։ Եւ ահա՛ դագաղին ի տես, սրտաշարժ աղաղակներ կ'արձակէր. իսկ Մաննիկ՝ տղայական զարմանալի բնազդմամբ զգալով իր մօրը բացակայութիւնը «մայրի՛կս, մայրի՛կս» կը գոչէր ցուցնելով դագաղը Ցակօբիկին. յուզարկաւորք զգածուած այս աղիողորմ տեսարանէն, «Աստուած որբերուն ողորմի» կ'ըսէին։ Ի՞նչ ընէր Գրիգոր այս երկու որբերը, գրպաններուն կը դիմէ, խրատ կը խնդրէ և չնորհիւ բարեկամաց կը յաջողի տալ փոքրը մէկու մը և միւս աղջիկն ալ որբանոց դնելով, ինքզինքն ինքնիրլի գինետունը կը նետէ, հոն փնտռելով իր մխիթարութիւնը։

ԺԲ.

Գրեթէ 6-7 ամիսներ անցեր էին այս դէպքերէն յետոյ, և Մաղթիկ չկրնալով մոռնալ քրոջը վերջին ճգնաժամուն արտասանած այն բառերը, կ'արտասուէր ամեն օր իր սենեակը, ոչ ոք կրցած էր հասկնալ պատճառը. եթէ կար իր հետաքրքրութիւնը չարժող բան մը, այն ալ չէր կրնալ հասկնալ էր իմաստ այն բառին զոր քոյրն ըսած էր. «Մի՛ կենար այդ տունը» բայց նուիրական պարտականութիւն, կուզէր և բուռն փափաք մը կը զգար հանգուցելոյն յորդանը մը ընծայելու համար մեկնիլ, սակայն ամեն միջոց անօգուտ էր, քանզի էֆէնտին իր ազդու կատակներովն ու խոստումներովն արդէն արծարծած էր սիրոյ հուրը թշուառին սրտին մէջ, խոստանալով ամուսնացնել զինքը իր հարազատներէ միոյն հետ։ Եւ յիրաւի ալ՝ երկու կողմէ սկսած էին սիրային յարաբերութիւններ. բայց Մաղթիկի այս ուրախառիթ ժամերուն մէջ իսկ, հեծող բան մը կար որ զինքը կը մատնէր տարօրինակ վիճակի մը. յանկարծ կը սկսէր լալ և մտածել քրոջը պատուէրին վրայ. չկրնալով գտնել միջոց մը իր հետաքրքրութեան յագուրդ տալ, վերջացնել կուզէր իր կեանքը, քանզի մէկ կողմէ իր սիրոյ զգացումները չափազանց մտատանջութեան կը մատնէին զինքը իր պաշտելիին նկատմամբ։ Ի զուր կը սպասէր եղած խոստումներուն իրագործութեան. բայց ամեն յոյս ունայնացաւ. անզգալապէս հիւանդութիւն մը պատած էր որ քիչ ժամանակի մէջ սաստկանալով անկողին ձգեց զինքը. տիկինն իր «փափկանկատութեամբը» ժամ առաջ տունէն դուրս հանելը հրամայելով հիւանդանոց մը ղրկուեցաւ ուր երկու ամիս պնդակ տառապանքներէ յետոյ ադանց ընդունելու և ոչ մէկուն այցելութիւնը, մեռաւ 18 տարեկան ծաղիկ հասակին մէջ կատարելով իր քրոջ պատուէրը թէ՝ «Մի՛ կենար այդ տունը, եկու որ մայրիկին երթանք»։

ԳՈՂՏՐՈՒՆԻ

ՎԵՐՋ

ՏՈՔԹՈՐ Ա. ԳԱՌԱԳՈԶ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԾՆՆԴԱՄԻՋԱԿԱՆ, ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՅԻՆ
ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կը ծանուցանէ թէ՝ եւրոպական դարմանատուն մը հաստատած է Թօփհանէ ճատտէսի Գօլօլեան Անտոն էֆէնտիի դեղարանին վրայի յարկը, ուր եւրոպական առաջնակարգ եւ հռչակաւոր հիւանդանոցներու մէջ ի գործ դրուած գիտութեան եւ արհեստի վերջին կատարելութեանց համեմատ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որոնց համեմատ պէտք եղած գործիքներն ու դեղերն եւրոպայէն բերել տուած է մասնաւորապէս։

Միզանցքաբորբոքումը, միզանցքի լուացքով եւ առանց ներքին դեղեր գործածելով 8 օրուան մէջ եւ 3էն մինչեւ 5 անգամ այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժէ ինչպէս նաեւ հին միզանցքաբորբոքումները, քիչ ժամանակուան մէջ, եւ առաջին այցելութեան հիւանդութեան կէս առ կէս բարւոքումը խոստանալով։

Շանկրը մու, Էնտիւռէ եւ գաղղիական հիւանդութիւնք, առանց զրգռիչ դեղերու, իտալացի հռչակաւոր որթ. Բէծոնի դրութեամբ կը խնամէ։ Ան արողութիւնը՝ ելեքտրական դարմանով, եւ միզանցքի նեղութիւն ու մորթային հիւանդութիւնք արհեստի վերջին կատարելագործութեանց համեմատ կը բուժէ։ Վիրաբուժական ամեն տեսակ գործողութիւնք մասնաւորաբար ծննդամիջական գործարանաց վերաբերեալ, ինչպէս Քիւրթիկ, Քաթ եւ այլն., կը կատարէ մեծ փութով եւ գրեթէ առանց ցաւի։ Ամեն օր ժամը 6էն 11 (Ը. Թ.) հիւանդ կ'ընդունի վերոյիշեալ դարմանատունը ուր Հինգշաբթի օրերը յատկապէս կանանց ծննդամիջական գործարանաց վերաբերեալ հիւանդութիւնները խնամելէ վերջ, պէտք եղած գործողութիւնները կը կատարէ։ 14—10

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Մարտ 23/4 Ապրիլ 1896

Անուանին.	Վճարեալ	Թուականը	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Քնս. Սէրի A 1%	60	—
100			» » B	34	30
100			» » C	30	20
100			» » D գոցուած	21	37
400			բացուած	21	38
100			միջօրէ	22	23
100			Ռում. Եկթ. գոցուած	111	—
Ֆր. 500		1870	բացուած	111	50
			միջօրէ	115	50
Անկ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	—	—
22	11	1869	Քրէտի ժէն. Օթ.	8	—
10	5	1872	Ցօս. Օթ. տր Շ. է Վ.	4	14
140	140	1878	Լաւըրիումի	54	50
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	695	—
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ.	815	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ. 5%	8	70
500	500		(Պրթ.	485	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	16	05
1.40	1.40	1892	Օսմ. Միլարէթ 5%	1	57
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովգրն. Ընկ.	5	—
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքօս	290	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԴԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	5	25
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	1	50
Ռըբօր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	60

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	5/8
Փարիզ »	Ֆր.	23	80
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	82 ½
Պէռլին չէք	Մարք.	18	42 ½

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3	25
1 ամսուան համար	»	8	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն		110	18
20 Ֆրանքնոց		87	32
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	20
Քրիմից		51	10
Ռուպլ Արծաթադրամ		8	58
Մէճիտիյէ		108	16
Մանր արծաթ		103	—
Մէթալիք		98	—
Ռուպօս Ղալաթիոյ Ծախարանի		9	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 4 Ապրիլ		
Քոնսոլիտ Թուրք. B Կոփոյ. Ֆր.	—	—
» » C » »	21	75
D (Բացուած »	—	—
(Գոցուած »	20	90
Ռումելիի Երկաթուղի »	117	87
Քրեդիթ »	454	—
Մաքսային Պարտամուրհակ »	490	—
Օսմանիյէ »	417	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	372	52
Պանք Օթոման (անուանին.) »	546	25
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	101	72
» » 4½% »	106	37
» Իտալական »	83	35
Քրէտի Լիոնէ »	770	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդուառ տ'Էսքոնթ »	—	—
Ցուէզի Բաժնեթուղթ »	—	—
Եգիպտական Միացեալ »	518	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	205

ՎԻԷՆՆԱ 4 Ապրիլ
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին
Օսմ. Ռէժի »
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես
» Փարիզի »

ԼՕՆՏՕՆ 4 Ապրիլ
Քոնսոլիտ Թուրքական A Շ. Ա.
» » B »
» » C »
D (Բացուած »
(Գոցուած »
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երաշխ. բաժ.
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով
Պանք Օթոման (վճարեալ) »
Այդընի Երկաթուղի »
Միացեալ Եգիպտական »
Առանձնաշնորհեալ »
Անգլ. Քոնսոլիտ »
Թուրքաբ. Փոխառ. »
» » Նոր 6% »
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »
» » 5% 1884 »
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս

Գիծը փակ է հեռագրական։

ՊԷՌԼԻՆ 4 Ապրիլ
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք
Ռումելիի Երկաթուղի »
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ. »
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս
» Փարիզի » 3 ամիս
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաստորին ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, սուրբ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Սկոռբիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիկի զարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Զապուքճեանց դէմն)։

Դատրգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Խրիսովելի փողոց ամէն օր։

Ց. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ձմեռները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 410

ԶԱՏԻԿ
ՍԲԱՆՋԵԼԻ ՉԷՕՐԷԿԸ
ՀՕՏԱԻԷՏ—ՀԱՄԵՂ—ԴԻՒՐԱՄԱՐՍ

Առաջնակարգ ալիւրով եւ Մոսկուայի գերազանց կարագով, մասնաւորապս Զատկական տօնին առթիւ հայ տանց համար պատրաստուած, անվրէպ բոլոր ճաշակողաց սքանչացումը պիտի գրաւէ մեր

«ՍԲԱՆՋԵԼԻ ՉԷՕՐԷԿԸ»
Շաքարախառն՝ օխան 14 ղրուշ
Առանց շաքարի » 16 »
Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 32
Օսմ. Պանքային դէմ

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՃԱԼՃԵԱՆ ԵՒ ՓԱՎՇԱՆՃԵԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԻՒԹՈՑ
ՄԵՏԱՔՍ, ՔՕՐՏՕՆԷ, ՇԷՆԻԼ, ԲՈՒՐԴ ևԱՅԼՆ.
ԹԱՒԻՇԻ ԵՒ ԱԹԼԱՍԻ ՎՐԱՅ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ
ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ՆԻՒԹՈՑ ՀԱՒԱՔԱՑՈՅ
ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ, ԲԱՐՁԵՐ, ՍՓՌՈՑՆԵՐ ևԱՅԼՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԻ ԳԾԱԳՐԻՉ ՄԸ
ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՄԻՇՏ
ՍՏԱՄՊՕԼ. ԷՍԿԻ ԶԱՊԹԻԷ ՃԱՏՏԷՍԻ ԻԶՍԷԹ ՕՊԷԼԻՆ ԹԻՒ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ

Իրական լիքիտասիոն մէկ ամսուան, կերպասներու մեծ մթերքի մը՝ կահերու, օթոցներու և վարագոյրներու համար, ինչպէս նաեւ ոսկեզօծ հայլիներու և քոնսոլներու։

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ «ԱԼԱ ՌԸՆԷՍԱՆՍ» կահերու վաճառատունը ծախու կը հանէ մեծ մթերք մը բուրդէ ու մետաքսէ կերպասներու կրկին լայնքով՝ կանգունը 10 ղրուշէն սկսեալ, հայլիներ 50 ղրուշէն սկսեալ և ոսկեզօծ քոնսոլներ ամենէն չափաւոր գիներով։

Անոնցմէ որ կուզեն օգուտ քաղել այս բացառիկ առիթէն, կը խնդրուի որ այցելեն իմ վաճառատունս ինչպէս նաեւ իմ ընդարձակ մթերանոցներս, հասկնալու համար այս ապրանաց գիներուն մեծ զեղչը և չափաւոր գիները սրահի, ննջասենեակի, սեղանատան և այլ կահերու։

Լիքիտասիոնը պիտի տեւէ յառաջիկայ Մարտ 21էն մինչեւ 21 Ապրիլ 1896։

Ա. ԼԱ ՌԸՆԷՍԱՆՍ
Վաճառատուն Լէոն Ռօզանթալ, Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 288։
487 13—16

ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՀԱՐԻՒՐԻՆ ԵՐԵՍՈՒՆ ԶԵՂՉՈՎ

Պ. Լօկա Իտէսի չուխայի վաճառատան մէջ՝ Ղալաթիա Վօյվօտա ճատտէսի Քարաճեան փողոցին գլուխը՝ կը գտնուին ամենէն ընտիր չուխաներ ու զազմիրներ, որք, ներկայ թուականէն մինչեւ մէկ ամիս, հարիւրին երեսուն զեղչեալ գինով պիտի վաճառուին։ Հասարակութիւնը կը հրաւիրուի օգտիլ այս վաճառումէն։
473 14—15

ՑԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն
1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Մ. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՑԱՆՑԱՌՈՒԻ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
14 եւ 19, Չիվէր Պէյ խան, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1882ԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱԶՄԻՋ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 59
ԱՂԲԻՒՐԻՆ ԺԻԾՏ ԴԻՄԱՑ

Ասկից 14 տարիներ առաջ, երբ մեր մէջ գանգատներ կային թէ առեւտրական այս ճիւղը մերայնոց կողմանէ չի մշակուիր, եւ թէ նպարավաճառութիւնը միշտ օտարազգիներու սեփականութիւն է եղած, այս վաճառատունս հաստատել ձեռնամուխ եղայ. որուն այս երկար ժամանակեայ գոյութիւնը, աւելորդ է ըսել, իբր հետեւած ուղղամիտ եւ հաւատարիմ ուղղութեան մի զօրաւոր ապացոյցը կրնայ նկատուիլ անշուշտ։ Այժմ, տնտեսական ծանօթ կացութիւնը զիս կը ստիպէ ծանուցանել թէ վաճառատանս յարատեւութիւնն ու գոյութիւնը՝ որ ցայսօր երբեք անպատուաբեր հանգամանք մը չէ ունեցած հրապարակին մէջ, այլ եւս տոհմակիցներուս համակրութեան չափէն կախեալ է, որուն յուսամ թէ արժանի պիտի համարուիմ։

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին լաւագոյն ապրանք՝ միշտ օրուան գինով։ 468 17—72
ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՕՓՄԷՃԵԱՆ

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

Իտօ չոգենաւը, նաւապետ Ուատըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասաւ։

Տօրօ չոգենաւը, նաւապետ Մաքքրըմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է մարտ 31ին և ամսոյս 14ին հոս կ'սպասուի։

ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿ. ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
Ընկ. կեդրոն, Լիոն, Պօռթ'Արժան փողոց

Ֆրանսական փոխադարձ ընկերութիւնը (Սօսիէդէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզ) պատիւ ունի ծանուցանել բոլոր իրեն ընկերներուն թէ ի Կ. Պոլիս ընդհանուր գործակատար անուանած է Պ. Նօէլ Ժ. Լիվատարի, Քըրէճր-Ալի Փաշա փողոց, Իպրահիմ Րիֆաթ խան, թիւ 8. և թէ գործակալութեան գործառնութիւնը որ դադրած էր գործակալի փոփոխութեան պատճառաւ, նորէն իր կանոնաւոր ընթացքը պիտի ստանայ 1896 փետրուարէն։

Մասնաւոր հրահանգներ տրուած են Պ. Լիվատարիի՝ կանոնաւորելու համար ստորագրողներուն կացութիւնը, որոնք պիտի վերսկսին իրենց յանձնառութիւնները և պահպանելու համար անոնց շահերը։

Ուստի Պ. Պ. ընկերակիցները կը հրաւիրուին անյապաղ և ընկալագրի փոխարէն նոր գործակալութեան յանձնել իրենց ձեռքն ունեցած հաշուեպատերները, որպէսզի իրենց հաշիւները քննուին ու կարգադրուին ընդհ. տնօրէնութենէն ի Լիոն։

Բոլոր այն ստորագրողները որոնք անմիջապէս պիտի վերսկսին իրենց վճարումները և յետոյ անընդհատ պիտի շարունակեն զանոնք, պիտի մասնակցին ասկէց ետքի բոլոր վիճակահանութիւններուն սկսեալ 1896 մարտ 16էն։

Ընկերութիւնը կը ծանուցանէ իր Արեւելքի ստորագրողներուն թէ ինք բնաւ պատասխանատու չէ այն անկանոնութեանց որոնք ի վնաս իրենց կրնան գործուած ըլլալ նախկին կազմակերպութեան ատեն, և զորս հնարաւորութեան սահմանին մէջ պիտի ջանայ դարմանել։ Ուստի կը յուսայ թէ բոլոր իրեն ընկերները պիտի ընկերակցին իրեն թոյլ տալու համար որ յաջողցնէ վերակազմութիւնը զոր պիտի կատարէ իր նոր գործակալը Պ. Նօէլ Ժ. Լիվատարի։

Վարչական խորհուրդ
476 9—25

ԱԶԴ

Փափկաճաշակ ծխողները ճշմարիտ JOB ժօպի սիկառի թուղթը դիւրաւ կ'որոշեն իր կեղծերէն, բայց միմիայն սիկարը ծխած ատեննին է որ կը նշմարեն խարէութիւնը եւ ո՛չ թէ այն վայրկեանին ուր կեղծ պրակը իրենց կը տրուի իբրեւ ճշմարիտ եւ հարազատ JOB ժօպի թուղթ։

Որպէս զի ամէն շփոթութիւն եւ վարանում անկարելի ըլլայ, եւ մեր յաճախորդք չը խաբուին, պէտք է որ ուղղակի դիմեն ՄԵՐ ՃՇՄԱՐԻՏ JOB ԺՕՊԻ ԹՈՒՂԹԻՆ ՄԻԱԿ ՏԷՊՕԶԻԹԷՐ Ե. ԼՈՒԹՖԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ. Կալաթա, Մահմուտիյէ փողոց, թիւ 17. եւ կամ այն ծխավաճառներուն կամ խանութներուն զորս ինքը կը յանձնարարէ։
482 20—150 ՊԱՐՏՈՒ ԺՕԲ

ԶՐԻԳԱՍԵՐ
ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ

ԱՊԱՌԻԿ

1896 տարւոյ նոր ձեւով եւ դրութեամբ կատարելագործեալ, Անգլիական առաջին կարգի հեծելանիւներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁՈՒ կը տրուին ամսական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորդուբորդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիւներ։ Գիներն անհաւատալի կերպով աժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Իւթիւճեան 4, 5, 6 Մէյմանէթլի-Խան (Քրէտի-Լիոնէի քով) Մարասատան փողոց, Ղալաթիա։ 5—72

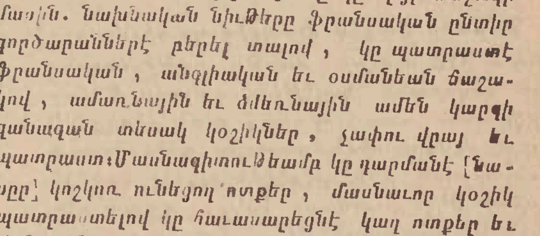

ԿՕՇԿԱԿԱՐ
Կ. Պոլ., Սիրքէճի, Հիւտաէյէ փողոց, Եօլտըզ օթէլի կից Պեշիքճեան խանին՝ այսինքն Նախորդ Տէյլօր Ռոմանօվէն խանութը, թիւ 12

ՄՐՑՈՒՄ ՃԱՇԱԿԻ

Կօշիկներու սոյն գործարանը կը մրցի ճաշակի մասին. նախնական նիւթերը ֆրանսական ընտիր գործարաններէ բերել տալով, կը պատրաստէ ֆրանսական, անգլիական եւ օսմանեան ճաշակով, ամառնային եւ ձմեռնային ամեն կարգի զանազան տեսակ կօշիկներ, չափու վրայ եւ պատրաստ։ Մասնագիտութեամբ կը դարմանէ [նասըր]՝ կօշտ ունեցող ոտքեր, մասնաւոր կօշիկ պատրաստելով կը հաւասարեցնէ կաղ ոտքեր եւ մանկտոյներու օրօրոցի մէջ ծուռ ոտքերուն մէկ զոյգ կօշիկ պատրաստելով ապագայ անպատեհութենէ բոլորովին զերծ կը պահէ։ Կը յանձնարարէ իր պատուարժան յաճախորդաց վերջին օրերը չձգել իրենց յանձնարարութիւնը՝ առ ի կատարեալ եւ ծայրայեղ զգուշութիւն։ Կը վաճառէ աժան եւ ոչ աժան գիներով։ 10—19

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷՅԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէյի Խասսայի չահանէյէ միւպայեա օլունաճագ բէյազ Մըսըր բիրինճինին մինագասասընա պաշլանտըղընտան իթիպարէն Թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարչամպա կիւնլէրի վէ մավուգ վէ սայլըրէնի տախի մարտըն 23ինճի ճումա իրթէսի կիւնի դարալըը դալթիէ վիլիլէթէկլինտէն պուլըն տախի իմթաէնը արզու էտէնլէրին էֆէնտի մէթգիւրած Խազինէյի միւշարիւլէյհայա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

19 մարտ 311 3—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԶ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2,906,678

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, եւ իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաեւ իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասուց 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց եւ առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն եւ դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ ։ Գնոց եւ այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 եւ 22 սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու

1828 L'UNION DE PARIS

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ եւ գանձելի ապահովագինք ֆրանք		93 ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	»	16½ »
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	»	194 »
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	»	15 ՄԻԼԻԱՐ

Ընկերութիւնը չափաւոր եւ դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս եւ թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամէն տեսակ վաճառք եւ վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ եւ բնակութեան տուներ, կարասիներ, եւ անոնց նմանող զանազան շէնքեր եւ ապրանքներ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց դրամատունէն դրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատւոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. դրամատան եւ Րէժիի ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։

Մ. ԱՏՕԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն եւ Ընկ. դրամատունէն, դրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղեաց Ընկերութեան, եւ Օսմ. Կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դեփ-Նախագահ։

Մ. Մ. ՕՏԷՆԻՒՏ. Ս. Տէրվիէ, Գ. Ժէմսօն, Ժ. Մառքուառ, Է. Միռապօ, Ա. Թուրնէյսըն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։

Մ. ՇԱՌԼ ՐՈՊԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։

Մ. ԱԼՊԷՐ ՖՕՌ. » կենաց ճիւղին։

Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.

Ղալաթիա, Գարաքէօյ Եէնի-Խան։

Ընկերութեան դրամատունն ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԲԱՆՔԱՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ	Ֆրանք	127 ՄԻԼԻՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	»	15½ »
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	»	72 »
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	»	258 »

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն	Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն	Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն	» à terme fixe

4. Գոմպինէ (Combinée) կոչուած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 եւ 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ. ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր դաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) ստորագրութեան ներքեւ, շահաբաժինները կ'երաշխաւորէ, որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ եւ թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած եւ առաջուց որոշուած շահաբաժինները։

Իւնիօն Ընկերութեան 127 միլիոն դրամագլուխը եւ պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ %ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ բարոյական տէր անձինք կը փնտռուին։

ՖԷՆԻՔԱՑԵԱԼ ՕՇԱՐԱԿ

ՎԻԱԼԻ, դեղագործ ի Փարիզ

SIROP PHÉNIQUÉ DE VIAL

Կը շիջէ միքրոպները կուրծքի հիւանդութեանց, հրաշալի կերպով կը յաջողի հազի, հարբուխի, ցնցղազի, խլէի համար։ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ. 1 Պուրտալու փողոց, եւ դեղարանները

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ԱԼԻՍՕՖԼԻ

312 սենէսի զարֆընտա զօնթրաթօյա բաղըլը իգթիզա իտէն Հէզարի Թըպպիէ վէ պայթարիէնին մէվզու օլան Փիյաթեյարտան Թէնզիլաթ իճրասըյլէ իթտարէնա Թալիպ օլանլարըն մաղամը ալիի Սէրասքերի լէվազըմաթը ուսուքիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 26 2—3

Մէրքէզը Սալթանաթը Սէնիէտէ պուլունան Ծիւնուտը Ծէնոպը միւլիւքիանէ խոսաքէսի իչուն մուղթազի 100,000 զրէտ լէքէրին իթտարէնա Թալիպ օլանլարըն մաղամը ալիի Սէրասքերի լէվազըմաթը ուսուքիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 27 2—3

Չինճի Ֆըրգայի հիւմայուն խըմալաթխանէսի իչուն 312 սէնէսինտէ լիւզումը օլան 5000 ատէտ բատտանիէ Գայսէրի մայըլընտան քիլէ վէ 20,000 խարտա միգտարը չէքէրրէնք քէթէն պէզի վէ 4000 թօփ բատտանիէ գապութ ամէրիգան պէզի չէրըը հալը րումինին 23ինճի կիւնինտէն իթիպարէն մէվգըի միւնագասայա վազ օլունաճաղընտան էշեալը մէզքիւրէյի իթթայա Թալիպ օլանլարըն պէնէր ճումաա իրթէսի վէ սայըր կիւնլէրի Եըլտըզ մէվգըի ալիսինտէ պուլունան խըմալաթ խաարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 28 2—3

Հայտար-Փաշա հըսթէխանէ միւճէտտէտէն ինշա թութուլմուշ պուլունան Մէքթէպը Թըպպիէի շահանէ ինշաաթը նագըրաթընտան գուլլանըլան հայվանաթըն 1 սէնէլիք մէթրուքիյէ կէսպրէ սատըլըն ուսուլինէ թէվֆիգէն միւզայէտէ իլէ ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն տայիրէի ինշաաթը միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 29 2—3

Գաբաննը Չագըր Ֆապրիգասը հիւմայունընտա 312 սէնէսի մարթը խըթթիտամընտան հագըրանը գայթէրինէ գատար 4 մահ զարֆընտա հառըլ օլաճագ օլան քէրէսթէ վէ սայիրէ մէվադի միւնագասայա գօնուլարագ պուլունտուղուն ինճէ քէրէսինին պէհէր զրէզի ճէտէտի 9½, րագգիսի 12½, գալըն քէրէսինի 9, քաութրալը 10½, խալիս չիվիրէնտինին 4, սար չիվիրէնտի իլէ [illegible] գարամօղըն 3, Թօզ Թօփրագ [illegible] Թալիպլէրի էօզէնտէսինտէ [illegible] գաւմ ֆիյաթ իլէ իթթիրաքի [illegible] Թալիպ օլանլարըն մաղամը ալիի Սէրասքերի լէվազըմաթը ուսումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 20 3—3

Հայտար Փաշաատա տէրսախէթը ինշա պուլունան Մէքթէպը Թըպպիէի շահանէ իչուն մուգթազի պուլուքէլ վէ սայիրէ մէվադի միւնագասայա գօնուլարագ մահը հալը րումինին 27ինճի չարշանպա կիւնիւ գարարը գաթիի վէ 28ինճի չարշանպա կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլաթընըն գապուլը մուգարրէր օլտուղունտան Թալիպ օլանլարըն չէրաիթի միւնագասա վէ սայիրէի անլամագ իւզրէ ինշաաթը աքէրիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 21 3—3

Ինշաաթը աքէրիյէ իչուն մէվադի միւնագասայա գօնուլան Զաղա եէնի գալըպ վէ թօղթօ մէրմէրը իլէ մուխթէլիֆ նումէրօտա զարֆիչանըն մարթըն 27ինճի չարշանպա կիւնիւ գարարը գաթիի վէ ֆէրտասը 100տէ 5 թէնզիլաթընըն գապուլը իլէ իհալէի գաթիէսի իճրա օլունաճաղընտան Թալիպ օլանլարըն ինշաաթը աքէրիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 22 3—3

ՄՈՐՒՈԼ

ՇԱՊՕԹՕՅԻ, դեղագործ Ի ՓԱՐԻԶ

MORRHUOL DE CHAPOTEAUT

ՄՈՐՒՈԼը կը պարունակէ բոլոր ազդեցիկ տարրերը Մորու ձկան իւղին, բացի ճարպոտ մասէն. աւելի արագ կ'ազդէ։ Հիւանդանոցներու մէջ կատարուած փորձերը կ'ապացուցանեն թէ ՄՈՐՒՈԼը շատ ազդեցիկ է նոր սկսող ցնցղատապերու, հարբուխներու, իջուածքներու, կուրծքի հիւանդութեանց մէջ։ Առաջին օրերէն գիշերային քրտինք կը դադրին, ախորժակը կը բացուի, գոյնը կը կենդանանայ, հիւանդները ոյժ կ'առնեն, հազը կը նուազի, մարմնոյն ծանրութիւնը կ'աւելնայ։ ՄՈՐՒՈԼը շուտով կը վերակազմէ տկար տղաքները։

ՓԱՐԻԶ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանները

ՃՇՄԱՐԻՏ ՏԱՆԻՔ ԿՐԱՂԻՍ ՓԱՅՏԷ ՀՈՒՋԼԵՐԻ

Տուներու, գործարաններու եւ հանրային շէնքերու համար, որոնք 50 տարիէ ի վեր կը գործածուին։

41 ոսկի եւ այլ շքադրամներ, 8 վկայականներ եւ 3 վկայագիրներ զանազան արքունեաց կողմէ շնորհուած։

Այս տեսակ տանիքներ բնաւ նորոգութիւն չեն պահանջեր, աժան են, չեն այրիր եւ օդին ազդեցութիւններուն կը դիմանան։ Շատ տափակ են եւ այսպէս ձեղնայարկը կրնայ հարթ եւ հաւասար բարձրութեամբ ձեղուն մը, չոր եւ մաքուր։ Մեծ դիւրութիւն փայտի յօդաւորման եւ նոյն իսկ տանիքին վրայ պարտէզի մը հաստատմանը համար։ Ցուցագիրները ձրի կը ղրկուին։

Շէնքի եւ շինուածանիւթի յանձնման համար դիմել առ Ի. Պ. Կրօս եւ Ընկ.

Պոլիս, Եուսուֆեան Խան, 31 32։

484 6—13

ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ ՔԻՆՔԻՆԱՅԻ ԳԻՆԻ ԵՒ ՕՇԱՐԱԿ

ԿՌԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ. ԴԵՂԱԳՈՐԾՔ Ի ՓԱՐԻԶ

QUINQUINA FERRUGINEUX

Այս երկու դեղերուն վերանորոգիչ եւ զօրացուցիչ յատկութիւնները յանձնարարելի են անարիւնութեան, դաշտանի անկանոնութեանց, տժգոյն գեղնութիւններու, անշիւնութեան եւ արեան տկարութեան դէմ։ Կրիմօ եւ Ընկ. Երկաթախառն Քինքինայի ԳԻՆԻՆ եւ ՕՇԱՐԱԿԸ շուտով կը բազմացնէ տկար տղաքը, տժգոյն եւ անարիւն աղջիկները։ Օշարակը փոքր տղաքներու համար կը գործածուի. Քինքինայի կեղեւովը կը պատրաստուի որ կը ծառայէ հռչակաւոր Բելլեէ քինինին պատրաստութեանը։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ ամէն դեղարանը։ A.

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Մ. ՊՕՆԻՖԷ

Պոլիս [illegible] Թիւ 32

Մ. Պօնիֆէ, որ երկար ատենէ ի վեր ակռայի ցաւերը դարմանելու եւ անոնց առողջութիւնը պահպանելու համար հռչակ հանած է եւ ակռայի կատարած ճարտար գործողութիւնները ծանօթ են, մայրաքաղաքս դարձաւ Եւրոպայէն, ուր մէկ քանի ամիսներ առաջ գացած էր։ Մ. Պօնիֆէ, բոլոր առաջնոյն, իր արուեստովը կզբաղի։ Արհեստական ակռաներ, փլաթին ու ոսկիով լեցուած զանազան ակռաներ կը շինէ, որք բնականէն բնաւ չտարբերելու եղանակաւ կը գործածուին։
503 9—15

ՏԻՒԶԱՐԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ

ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕՅՈՒ

VIN et SIROP de DUSART

Տիւզառի գինիին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատ տը շօյն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոսկրութիւնք տղոց ոսկորները կը շինէ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ եւ անշուք տղոց։

Ցզի կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն փախիր եւ աւելի կորովի տղաք կը ծնին։

Լաքթօ-ֆոսֆատը ստնտուներուն կաթը կը շատցնէ եւ տղաքը կը պաշտպանէ ընդհանուր ամէն հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Փարիզ, Վիվիէն փողոց։ A.

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՀԵՐՈՒ

ԺՕՐԺ Ժ. ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ.

657-659 Բերա, Մեծ Փողոց [illegible] 657-659

Meubles
Etoffes
Literie
Tapisserie
Glaces
Articles de Luxe
etc.

Պ. Պ. Ժ. Ժ. ԲՍԱԼԹԻ ԵՒ ԸՆԿ. արտասովոր մեծ վաճառում մը կազմակերպեցին՝ ամէն տեսակ կահերու՝ ննջասենեակներու, ճաշասրահներու, սրահներու, աշխատութեան սենեակներու եւ այլն։ Անոնք, որք կուզեն խնայողութեամբ իրենց տունը կահաւորել, կրնան այցելել այդ մթերանոցն եւ գիներուն վրայ տեղեկութիւն առնուլ։

ՃԱՇԱԿ, ԱԺԱՆ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Վաճառատունը նաեւ ունի կահերու եւ կահաւորման գործարան մը, ամէն տեսակ յանձնարարութեանց համար, զորս կը գործադրէ երաշխաւորեալ տոկունութեամբ։ Կարճ միջոցի մէջ կը յանձնուին թէ՛ մայրաքաղաքիս եւ թէ՛ գաւառաց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց դանակները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մանաւանդ մարքան կը կրեն ։ Ոմանք այդ դանակներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական սառերը չճանաչողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր դանակներուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն ։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել դանակներու, ածիլիներու, կտրացներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական սառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

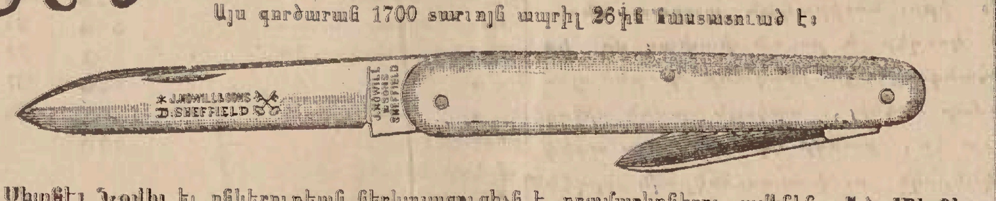

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլնէր գործարանին ։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլնէրի դրամարկղներու առաւելութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առաժան բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս քաղաքցի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ծովային զինուորականաց յատուկ կօճակներ, ձիաւորի մեծեմներ եւ այլն ։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

COMP RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթական երթեւեկութիւնք

Բշ.	25/6	Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ.	26/7	Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ.	27/8	Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ.	27/8	Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ.	28/9	Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր.	29/10	Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Մարտ 26/7, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլիսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպի Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բօր-Սայիտ [illegible] 298

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ Ի. ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ Ե ԸՆԿ

Մարսիլիոյ եւ Պոլսոյ մէջ [illegible]

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղեւորի եւ ապրանք [illegible]

Նաւուղեկի, ուղեւորութեան եւ այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
Մամիանէ փողոց թ. 10

33

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

PHOSPHATINE

ՖՈՍՖԱՏԻՆ ՖԱԼԻԷՌԸ ամենէն աւելի յանձնարարելի ու ախորժելի սնունդն է տղայոց համար՝ վեց-եօթը ամսուընէն սկսեալ, մանաւանդ կաթնահատութեան ժամանակ եւ ակռան հրջանի միջոցին։ Կը դիւրացնէ՝ ակռաներուն բուսնիլը, կ'ապահովէ ոսկորներու լաւ կազմաւորումը ու առաջքը կառնէ փորհարութեանց որք յաճախադէպ են տղայոց վրայ։

Փարիզ, Վիքթորիա ծառուղի եւ ամեն լաւ դեղարաններու մէջ։

L'ANCRE — ԼԱՆՔԸՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ 206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Ջիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, նախագահ
» Ռուտոլֆ Հոնոս, դեր-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոնոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօյոման Նարօ » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, **ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՖԻ**
Գլխ. Գործակալ, **ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ**, Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան Թիւ 7,
302

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1895 ՄԱՐՏ 14ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ԱՊՐԻԼ 15

Վօսփորէն Կամուրջ մեկնումներ

12 —	Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Ենիք.Մրկ.Ր.Հիս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
12 —	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
12 —	Գնտ.Վնք.Չնկ.Պէյլ.Գզկ.
12 05	Պէյզ.Բշպ.Չպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնիք.Չէնկ.Պէյլ.Գզկ.
1 —	Ենմ.Մէգպ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պէշքթ.
12 40	Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Պէյք.Բշպ.Չպք.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ.Վանի.Չնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշք.
2 —	Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշկ.
2 —	Պէյզ.Բշպ.Ենք.Գնլ.Պօյճ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Արն.Չնկ.Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Պշք.Գապ.
3 05	Պէյզ.Բշպ.Չպգ.Գնլճ.Ա.Հ.Գանտլ.Վնք.Չնկք.Պէյլ.Գզկճ.Իսկ.
3 —	Ր.Ա.Գվ.Ենմ.Մէգպ.Պէօյք.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշք.
4 30	Պէյզ.Բշպ.Չպգ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնք.Չնք.Պէյլ.Գզկ.Պշք.
4 30	Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍԹՆ.Մրկ.Պյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
5 45	Ենմ.Մէգ.Պէօյք.Թրպ.Պէյզ.Ենք.Իսթ.Միրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արվ.Գրչ.Օրթ.Պշկ.
6 30	Պէյզ.Ենք.Գնլճ.Մրկ.Ր.Ա.Հ.Գանտլ.Արն.Չնք.Պէյլ.Օրթք.Գզկ.Պշկ.
7 15	Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Են.Մրկ.Գնլ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Պէպ.Արն.Գրչ.Չնկ.Պէյլ.Օրթ.Գզկ.Պշթ.
7 45	Ա.Ր.Գվ.Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Մրկ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշք.
8 45	Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Պէյք.Բշպ.Չպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վան.Չնկ.Պէյլ.Գզկ.Իսկ.
9 —	Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թար.Ենք.ՍԹՆ.Պօյճ.Ր.Հիս.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշք.
9 45	Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Ենք.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Չնկ.Պէյլ.Գզկ.Իսկ.
10 15	Ենմ.Մգպ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.Մրկ.Ր.Հս.Պէպ.Արն.Օրթ.Պշկ.

Կամուրջէն Վօսփոր մեկնումներ

1 —	Պէշկ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հ.Պօյճ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէգպ.Ենմ.Ր.Ա.Գվ.
1 30	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Չպգ.Բշպ.Պէյզ.
2 30	Պշքթ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հ.Միրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.
3 —	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտլ.Ա.Հ.Գնլճ.Չպգ.Բշպ.Պէյզ.
3 30	Գապ.Պշք.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Չնկ.Արվ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.Ենք.Բշպ.Պրզ.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.
4 05	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյք.Մգպ.Ենմ.
5 15	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հ.Պօյճ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.Ր.Ա.Գավագ
5 —	Գպթ.Պշկ.Գզկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Բշպ.Պէյզ.Ենք.
6 —	Գապ.Պշկ.Օրթ.Արվ.Պէպ.Ա.Ր.Հս.Մրկ.Ենք.Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.
7 —	Պշ.Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Չնկ.Արվ.Գնտ.Ա.Ր.Հ.Պօյճ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.
8 30	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հ.Մրկ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.
9 15	Պշք.Օրթ.Պէյլ.Չնկ.Արվ.Գնտլ.Ր.Հս.Պօյճ.Գնլճ.Ենք.Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.
10 5	Գապ.Գզկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հ.Գնլ.Չպգ.Բշպ.Պրզ.Մգպ.Ր.Ա.Գվ.
10 20	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Մրկ.ԻսԹ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմ.
10 50	Գապ.Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.Ենք.Բշպ.Պրզ.Պէպ.Ենմ.գալով զլ.ն պիտի հաղորդակցի.
11 10	Պշկ.Գզկ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Չպգ.Բշպ.Պզգ.
11 20	Պշկ.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.ՍԹՆ.Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մգպ.Ենմահալլէ
11 30	Պշկթ.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Չնկ.Վնք.Գնտ.Պէյլէք
12 15	Պշկ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.